

Tekniska kontoret

Linda Berggren, Administrativ chef
0221 - 252 28

Kommunstyrelsen

Budget 2017, tekniska kontoret

Föreligger förslag till budget för tekniska kontoret där tekniska kontorets skattefinansierade verksamheter har en nettobudget för 2017 på 46 093 kkr

Investeringarna för de skattefinansierade verksamheterna uppgår till 23 500 kkr. För de avgiftsfinansierade verksamheterna vatten-och avlopp, 29 550 kkr och fjärrvärme 12 400 kkr. Justering av VA-taxan föreslås också.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslås besluta

att godkänna förslag till budget 2017 för tekniska kontoret enligt föreliggande förslag

Christer Nordling
Teknisk chef

Budgetförslag inför 2017 (2018-2019)

Kommunstyrelsen

Tekniska kontoret

Skattefinansierade verksamheter

Innehåll

Förvaltningens ansvarsområden	3
Kommungemensamma målen – Analys Inför 2017	3
Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)	7
Verksamhetsfakta	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Taxor och avgifter budget 2017	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)	8
Förslag till investeringar 2017 - 2019	9

Förvaltningens ansvarsområden

Tekniska kontorets verksamhetsområde omfattar gator, vägar, trafik, vatten- och avlopp, parker och kommunens skogar, industrispår, produktion och distribution av fjärrvärme. Vafab Miljö AB utför drift och underhåll av fjärrvärmeavdelningens värmeproduktionsanläggning vid Norsa och avdelningens reservcentraler för värmeproduktion på entreprenad. Kontoret deltar i översiktlig fysisk planering samt i utarbetandet av detaljplaner. Kontoret fungerar också som trafiknämndens kansli.

Skattefinansierad verksamhet

Administrativa avdelningen

Den administrativa avdelningen är till stor del en stöd- och servicefunktion till övriga verksamheter inom förvaltningen och ansvarar för kundtjänst, post och diarium, fakturor, budget och ekonomisk uppföljning, försäkringsärenden, sekreterarskap, personaladministration, information via webb och social media samt kopiering till interna och externa beställare.

Avdelningen utför även uppgifter åt de avgiftsfinansierade verksamheterna såsom debitering av fjärrvärme och vatten- och avlopp.

Gatu- och parkavdelningen

Gatu- och parkavdelningen planerar och projekterar gator, vägar och parker, samt handlägger trafikärenden och deltar i arbete med detaljplaner och översiktsplan. Avdelningen handlägger myndighetsfrågor om trafikreglering, transportdispenser, upplåtelse av offentlig plats, torghandel och flytt av fordon och omhändertagande av skrotbilar.

Avdelningen genomför upphandlingar och beställningar av arbeten inom nämnda verksamheter.

Gatu- och parkavdelningen medverkar i planeringen av evenemang av olika slag, t ex vinter- och höstmarknad, julutsmyckning, officiell flaggning, Köpingsfesten samt många andra aktiviteter och tävlingar som kräver trafikreglering.

Kommungemensamma målen – Analys Inför 2017

Mål – Trygghet i livets alla skeenden	2013	2014	2015
Indikatorer			
Att medborgarnas upplevda trygghet ökar	-	45%	43%
Att andelen äldre och funktionsnedsatta som anger att de känner sig mycket trygga i sitt boende ska öka	49%	44%	44%
Varav boende hemma med stöd av hemtjänst	52%	46%	49%
Varav särskilt boende	46%	42%	39%
Att medborgarnas upplevda trygghet ökar	-	45%	43%

Måluppfyllelse Målet är inte uppfyllt !

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Målet följs upp genom SCB:s medborgarundersökning samt Socialstyrelsens brukarenkät för äldre och funktionsnedsatta.

Medborgarnas upplevda trygghet har minskat jämfört med tidigare undersökning. Detsamma gäller också särskilt boende. Tryggheten bland de som har hemtjänst ökar medan resultatet för äldre och funktionsnedsatta är oförändrat.

Förvaltningens resultatbedömning 2015

Målet är uppfyllt

Bättre än föregående år

Förvaltningens bidrag till måluppfyllelsen 2016

Saker som vi vill satsa på i år:

- minska hastigheten på minst 10 gator i enlighet med beslutad hastighetsplan

Bra saker som vi fortsätter med:

- se över och åtgärda belysning och hastighetsbegränsningar löpande
- tillgänglighetsanpassa allmänna platser
- delta i Brottsförebyggande rådet
- underlätta för gång- och cykeltrafikanter

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

Arbetsmiljöverket har gjort tillsynsbesök hos oss och har därefter ställt högre krav på den fysiska arbetsmiljön när vi gör anläggningsarbeten. Dessa krav medför högre kostnader för oss.

Ett verksamhetsmål för avdelningen är att minska antalet halkolyckor och klagomål. Detta kan vi erhålla genom större insatser på kända problemområden, t ex snövallar vid korsningspunkter. Vi tittar också på alternativa lösningar vad gäller sandning på gång- och cykelvägar. De senaste vintrarna har krävt mycket halkbekämpning vilket har medfört att trafikordningarna och målningen i gatumiljön har slitits ovanligt mycket. Vi har därför behov av att utöka budgeten inom detta område.

Lekplatserna behöver underhållas bättre för att minska olycksrisken för barnen.

Trafiksidan är hårt belastad sedan några år och belastningen verkar också öka på grund av alla exploateringsprojekt. Detta område behöver därför ytterligare resurser.

Ramen för brandvatten har inte ökat sedan 2008. VA-taxan har höjts flera gånger sedan dess och verksamheten har gjort förlust varje år sedan 2012.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Kostnader i samband med ökade krav på en säkrare arbetsmiljö.	+ 200 tkr	+ 200 tkr	+ 200 tkr
Jämnare kvalitet på vinterväghållningen.	+ 200 tkr	+ 200 tkr	+ 200 tkr
Ökat underhåll på trafikordningar och målning.	+ 100 tkr	+ 100 tkr	+ 100 tkr
Eftersatt underhåll på lekplatser.	+ 100 tkr	+ 100 tkr	+ 100 tkr
Ökad handläggning på trafiksidan.	+ 300 tkr	+ 300 tkr	+ 300 tkr
Brandvatten - Ökad kostnad på grund av höjd VA-taxa	+100 tkr	+ 150 tkr	+ 150tkr

Mål – Aktiv fritid och bred kultur till alla

2013 2014 2015

Indikatorer

Att medborgarnas nöjdhet med kultur och fritidsmöjligheterna ökar

- 57 58

Måluppfyllelse Målet är uppfyllt !

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Utvärderingen av målet utgår från SCB:s medborgarundersökning.

Då medborgarnas nöjdhet med kultur och fritidsmöjligheter har ökat mellan åren är målet uppnått.

Förvaltningens resultatbedömning 2015

Målet är uppfyllt

Bättre än föregående år

Förvaltningens bidrag till målpuffyllelsen 2016*Bra saker som vi fortsätter med:*

- delta i planering av bland annat marknader, köpingsfesten, cruising
- sköta om kommunens bollplaner på allmän plats sommar och vinter
- smycka tätorterna med bland annat blommor och julbelysning

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

Vi har under de senaste åren byggt nya planteringar och parkanläggningar som behöver underhållas. När vi bygger nytt så försöker vi tänka på att hålla de kommande driftkostnaderna på en rimlig nivå. Vi har dock utökat vårt driftsättagande de senaste åren och behöver därför förstärka vår budget för detta ändamål.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Ökad underhållsvolym på planteringar och parkanläggningar.	+ 500 tkr	+ 500 tkr	+ 500 tkr

Mål – Miljöarbete med omsorg om gemensamma resurser, natur och klimat

2013 2014 2015

Indikatorer

Att energiförbrukningen per m ² i kommunens lokaler minskar	233	226	220
Att kommunens placering i tidningen Miljöaktuellt's mätning stiger	203	209	50
Att cykelåkandet ökar i kommunen	-	-	173 499

Målpuffyllelse Målet är uppfyllt**Resultatkommentar 2015 för kommunen**

Av målets tre indikatorer visar två en positiv utveckling. Energiförbrukningen i kommunens lokaler fortsätter att minska och kommunens placering i Miljöaktuellt's kommunrankning har stigit från plats 209 till plats 50. Målets tredje indikator som visar om kommunens invånare är mer benägna att cykla kan ännu inte utvärderas.

Den sammantagna bedömningen är att målet är uppnått utifrån målets tre indikatorer, det miljöarbete som beskrivs under rubriken händelser, samt övriga aktiviteter som genomförs inom ramen för miljöledningssystemet.

Förvaltningens resultatbedömning 2015

Målet är delvis uppfyllt

Bättre än föregående år

Förvaltningens bidrag till målpuffyllelsen 2016*Saker som vi vill satsa på i år:*

- bistå Stadsarkitektkontoret med att färdigställa Grönstrukturplanen
- *Saker som vi fortsätter med:*
- underlätta för gång- och cykeltrafikanter
- se till att underhålla och förnya kommunens träd i tätorterna
- minska resursförbrukning och använda oss av återvunnet material
- minska energianvändningen genom utbyte av energikrävande utrustning

- arrangera skräpplockardag för kommunen
- verka för att förvaltningar inhandlar nya fordon som drivs av förnybart bränsle

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

Under några år har vi försökt förhindra växtlighet att etablera sig i de hårdgjorda ytorna med olika metoder, eftersom växterna förkortar livslängden på de ytorna avsevärt. Då vi vill undvika kemisk bekämpning så mycket som möjligt återstår endast mekanisk bearbetning i form av sopning som huvudalternativ. Tyvärr är kostnaden för utökad sopning inte så liten men en positiv bieffekt är att gatumiljön kommer att se mycket renare och prydligare ut.

I driftbudgeten finns 1,3 miljoner kr för beläggningsunderhåll. Då det mesta beläggningsarbetet vi låter utföra är av driftkaraktär borde detta faktum återspeglas i driftbudgeten. Av denna anledning föreslår vi en utökad driftbudget för beläggningsunderhåll med 1 miljon kr.

Tekniska kontoret får en automatisk uppräkningsökning av driftbudgeten på grund av ökade lönekostnader men vi får ingen sådan automatisk uppräkningsökning för ökade entreprenadkostnader. På grund av dessa ökade kostnader bör driftbudgeten höjas.

För att vi ska kunna ställa om till fordon med förnyelsebara bränslen måste de verksamheter som använder fordonen ta med dessa ökade kostnader i sina respektive årsbudgetar.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Ökad sopning och bekämpning av växtlighet på hårdgjorda ytor.	+ 500 tkr	+ 500 tkr	+ 500 tkr
Ökat beläggningsunderhåll.	+ 1 000 tkr	+ 1 500 tkr	+ 2 000 tkr
Ökade entreprenadkostnader.	+ 1 000 tkr	+ 1 000 tkr	+ 1 000 tkr

Mål – Attraktivt boende

	2013	2014	2015
Indikatorer			
Att antalet byggklara tomter ska uppfylla behovet, och minst öka med 20 stycken per år fördelat på olika områden i olika miljöer	24	17	10
Att antalet medborgare som är nöjda med boende och boendemiljön ökar	-	55	48

Måluppfyllelse Målet är inte uppfyllt !

Resultatkommentar 2015 för kommunen

Attraktivt boende är en funktion av många faktorer i närmiljö och omgivning som utöver själva bostaden måste uppfattas på ett positivt sätt för att boendemiljön ska upplevas som positiv och locka människor till inflyttning och att vilja bo kvar. De indikatorer som finns för att utvärdera måluppfyllelsen tar därför fasta på tillgången till bostäder och tomter för byggnation samt människors upplevelser av sitt boende och boendemiljön. Enligt den ena indikatorn ska andelen byggklara tomter öka med minst 20 stycken per år, dvs. det ska finnas en detaljplan, tomterna vara avstyckade och gata och ledningar vara utbyggda. Under året har planering pågått men det har inte lett fram till någon ny antagen detaljplan och inga nya byggklara tomter har kunnat erbjudas via kommunens tomtekö. Vid årsskiftet hade antalet lediga tomter under året minskat från 17 till 10 stycken.

Den andra indikatorn hämtar resultat från SCB:s medborgarundersökning och visar att medborgarnas nöjdhet med boende och boendemiljö i Köping minskat. 2014 var 55 procent nöjda medan 48 procent av de tillfrågade var nöjda vid undersökningen 2015.

Relaterat till indikatorerna för målet "Attraktivt boende" är målet inte uppnått.

Förvaltningens resultatbedömning 2015

Målet är uppfyllt

Lika som föregående år

Förvaltningens bidrag till måluppfyllelsen 2016

Saker som vi vill satsa på i år:

- bygga om lekplatsen vid Bivurparken

Bra saker som vi fortsätter med:

- medverka i planering av tomter, gator, lekplatser, parker, gång/cykelbanor,

Analys- Hur kommer vi framåt? – Budgetkonsekvenser

Vi har ett stort tryck på exploateringssidan vilket gör att vi ser oss tvingade att försöka utöka resurserna på det området. Vi gör bedömningen att driftbudgeten behöver förstärkas med 1,3 miljoner kr.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Utökade resurser på grund av stort exploateringstryck.	+ 1 300 tkr	+ 1 300 tkr	+ 1 300 tkr

Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)

Gatu- och parkavdelningen

Arbetsmiljöverket har gjort tillsynsbesök hos oss och har därefter ställt högre krav på den fysiska arbetsmiljön när vi gör anläggningsarbeten. Dessa krav medför högre kostnader för oss.

Under några år har vi försökt förhindra växtlighet att etablera sig i de hårdgjorda ytorna med olika metoder, eftersom växterna förkortar livslängden på de ytorna avsevärt. Då vi vill undvika kemisk bekämpning så mycket som möjligt återstår endast mekanisk bearbetning i form av sopning som vårt huvudalternativ. Tyvärr är kostnaden för utökad sopning inte så ringa men en positiv bieffekt är att gatumiljön kommer att se mycket renare och prydligare ut med den utökade sopningen.

Det är vår ambition att få till en jämnare kvalitet på vinterväghållningen. Detta vill vi uppnå genom att ta hand om problemställen, t ex snövallar vid korsningspunkter. Förhoppningsvis kommer vi att märka av denna förstärkning genom färre klagomål och färre halkolyckor.

De senaste vintrarna har krävt mycket halkbekämpning vilket har medfört att trafikordningarna och målningen i gatumiljön har slitits ovanligt mycket. Vi har därför behov av att utöka budgeten inom detta område.

Vi har under de senaste åren byggt nya planteringar och parkanläggningar som behöver underhållas. När vi bygger nytt så försöker vi tänka på att hålla de kommande driftkostnaderna på en rimlig nivå. Vi har dock utökat vårt driftsättagande de senaste åren och behöver därför förstärka vår budget för detta ändamål.

Lekplatserna behöver underhållas lite bättre för att minska risken för att barnen skadar sig.

Vi har ett stort tryck på exploateringsidan vilket gör att vi ser oss tvingade att försöka utöka resurserna på det området. Vi gör bedömningen att driftbudgeten behöver förstärkas med 1,3 miljoner kr.

I driftbudgeten finns 1,3 miljoner kr för beläggningsunderhåll. Då det mesta beläggningsarbetet vi låter utföra är av driftkaraktär borde detta faktum återspeglas i driftbudgeten. Av denna anledning föreslår vi en utökad driftbudget för beläggningsunderhåll med 1 miljon kr.

Trafiksidan är hårt belastad sedan några år och belastningen verkar också öka på grund av alla exploateringsprojekt. Detta område behöver därför ytterligare resurser.

Tekniska kontoret får en automatisk uppräknig av driftbudgeten på grund av ökade lönekostnader men vi får ingen sådan automatisk uppräknig för ökade entreprenadkostnader. På grund av dessa ökade kostnader bör driftbudgeten höjas.

Ramen för brandvatten har inte ökat sedan 2008. VA-taxan har höjts flera gånger sedan dess och verksamheten har gjort förlust varje år sedan 2012.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Kostnader i samband med ökade krav på en säkrare arbetsmiljö.	+ 200 tkr	+ 200 tkr	+ 200 tkr
Ökad sopning och bekämpning av växtlighet på hårdgjorda ytor.	+ 500 tkr	+ 500 tkr	+ 500 tkr
Jämnare kvalité på vinterväghållningen.	+ 200 tkr	+ 200 kr	+ 200 tkr
Ökat underhåll på trafikplaneringar och målning.	+ 100 tkr	+ 100 tkr	+ 100 tkr
Ökad underhållsvolym på planteringar och parkanläggningar.	+ 500 tkr	+ 500 tkr	+ 500 tkr
Eftersatt underhåll på lekplatser.	+ 100 tkr	+ 100 tkr	+ 100 tkr
Utökade resurser på grund av stort exploateringsstryck.	+ 1 300 tkr	+ 1 300 tkr	+ 1 300 tkr
Ökat beläggningsunderhåll.	+ 1 000 tkr	+ 1 500 tkr	+ 2 000 tkr
Ökad handläggning på trafiksidan.	+ 300 tkr	+ 300 tkr	+ 300 tkr
Ökade entreprenadkostnader.	+ 1 000 tkr	+ 1 000 tkr	+ 1 000 tkr
Brandvatten - Ökad kostnad på grund av höjd VA-taxa	+100 tkr	+ 150 tkr	+ 150 tkr

Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhet	Utfall 2015	Budget 2016	Förslag 2017	Förändring jfr med budget 2016		
				2017	2018	2019
Industrispår	728	809	809			
Gator och vägar	27 363	26 120	30 184	4 064	4 564	5 064
Park	12 402	12 499	13 799	1 300	1 300	1 300
Administration och service	624	535	371	-164	-164	-164
Brandvatten, V.Skedvi	929	830	930	100	150	150
Summa	42 046	40 793	46 093	5 300	5 850	6 350

Sammanfattning av föreslagna ramförändringar 2017 – 2019

Verksamhet	Kommentar	2017	2018	2019
Gator och vägar	Trygg, säker och inbjudande miljö. Exploateringstryck	+ 3 900 tkr	+ 4 400 tkr	+ 4 900 tkr
Gator och vägar	Flytt av ram från Administration och service	+164 tkr	+ 164 tkr	+ 164 tkr
Park	Ökade driftskostnader som följd av investeringar	+ 1 300 tkr	+ 1 300 tkr	+1 300 tkr
Administration och service	Flytt av ram till Gator och vägar	- 164 kr	- 164 tkr	- 164 tkr
Brandvatten	Ökad kostnad på grund av höjd VA-taxa	+ 100 tkr	+ 150 tkr	+ 150 tkr

Förslag till investeringar 2017 - 2019

2017 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
	Diverse investeringsprojekt			
	Industribangård	400		
	Inventarier	100		
	Fastigheten Kaptenen	600		
Summa		1 100		
	Gator och trafik			
	Toppbeläggningar	4 000		
	Omläggning befintliga gator	1 000		
	Trafiksäkerhetsåtgärder	400		
	GC-banor utanför expl. område	1 400		
	Parkeringsplatser	1 900		
	Broar och konstbyggnader	1 200		
	Konsultkostnader	400		
	Gatu- och vägbelysning	800		
Summa		11 100		
	Parker			
	Ombyggnad parker	3 200		
	Mindre åtgärder på park	500		
	Trädplantering	400		
	Lekplatser	1 000		
	Bollplaner	900		
Summa		6 000		
	Exploateringsområden		Projektera Skogsledens förlängning och bygga första etappen med 20 tomter.	
	Gata	5 000		
	Park	300		
	Summa	5 300		
Summa		23 500		

2018 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
	Diverse investeringsprojekt			
	Industribangård	400		
	Inventarier	100		
	Fastigheten Kaptenen	450		
	Mellanlager för sten, jord och trä	1 700		
Summa		2 650		
	Gator och trafik			
	Toppbeläggningar	4 000		
	Omläggning befintliga gator	4 300		
	Trafiksäkerhetsåtgärder	400		
	GC-banor utanför expl. område	1 300		
	Parkeringsplatser	2 500		
	Broar och konstbyggnader	700		
	Konsultkostnader	400		
	Gatu- och vägbelysning	800		
Summa		14 400		
	Parker			
	Ombyggnad parker	3 300		
	Mindre åtgärder på park	500		
	Trädplantering	400		
	Lekplatser	900		
	Bollplaner	400		
Summa		5 500		
	Exploateringsområden		Macksta etapp 1	
	Gata	5 000		
	Park	300		
	Summa	5 300		
Summa		27 850		

2019 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
	Diverse investeringsprojekt			
	Industribangård	400		
	Inventarier	100		
	Fastigheten Kaptenen	450		
Summa		950		
	Gator och trafik			
	Toppbeläggningar	4 000		
	Omläggning befintliga gator	4 300		
	Trafiksäkerhetsåtgärder	400		
	GC-banor utanför expl. område	1 300		

	Parkeringsplatser	700	
	Broar och konstbyggnader	900	
	Konsultkostnader	400	
	Gatu- och vägbelysning	800	
Summa		12 800	
	Parker		
	Ombyggnad parker	1 000	
	Mindre åtgärder på park	500	
	Trädplantering	400	
	Lekplatser	900	
	Bollplaner	900	
Summa		3 700	
	Exploateringsområden		Skogsleden etapp 2
	Gata	5 000	
	Park	300	
	Summa	5 300	
Summa		22 750	

Budgetförslag inför 2017 (2018-2019)

Kommunstyrelsen

Tekniska kontoret

Avgiftsfinansierad verksamhet

Innehåll

Förvaltningens ansvarsområden	3
Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)	3
Fjärrvärmen	3
VA	4
Taxor och avgifter budget 2017	4
Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)	5
Förslag till investeringar 2017 - 2019 Fjärrvärme	5
Förslag till investeringar 2017 - 2019 Vatten och avlopp	6

Förvaltningens ansvarsområden

Tekniska kontorets verksamhetsområde omfattar gator, vägar, trafik, vatten- och avlopp, parker och kommunens skogar, industrispår, produktion och distribution av fjärrvärme. Vafab Miljö AB utför drift och underhåll av fjärrvärmeavdelningens värmeproduktionsanläggning vid Norsa och avdelningens reservcentraler för värmeproduktion på entreprenad. Kontoret deltar i översiktlig fysisk planering samt i utarbetandet av detaljplaner. Kontoret fungerar också som trafiknämndens kansli.

Fjärrvärmeavdelningen ansvarar för produktion och distribution av fjärrvärme i Kolsva och Köping. I Köping omfattar produktionen endast en mindre del av värmen, resten köps in från Vafab Miljö, Yara och Nordkalk.

Avdelningens huvuduppgift är att:

- på ett miljömässigt bra sätt och med hög kvalitet producera och distribuera fjärrvärme till ett konkurrenskraftigt pris
- utifrån aktuell situation utreda lämplig energimix för fjärrvärmeproduktion

Vatten- och avloppsavdelningen (VA-avdelningen) ansvarar för produktion och leverans av dricksvatten samt avledning och rening av avloppsvatten.

VA-avdelningens huvuduppgift är att:

- leverera dricksvatten av god kvalitet till fastigheten
- ta hand om avloppsvattnet från fastigheten
- rena avloppsvattnet innan det släpps ut i Mälaren
- underhålla ledningsnätet så att dricksvattnet finns i kran när man vrider på den
- Optimera reinvesteringar i ledningsnätet så att utläckage och inläckage minskas

VA-avdelningen ska göra detta till en låg kostnad på kort och lång sikt samt följa de lagar och bestämmelser som gäller för dessa vattentjänster.

Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)

Fjärrvärmen

Fjärrvärmens driftsbudget beräknas ge ett positivt resultat år 2017. Detta ger utrymme för att fortsätta bygga upp en resultatutjämningsfond som dels kan hålla taxan stabil vid kyligare vintrar samt framtida investeringar.

Planering pågår för Köpings kommun att köpa Arboga Energi AB och bilda ett gemensamt energibolag till 1 januari 2017. Planering och projektering av en transiteringsledning mellan Köping och Arboga pågår. Den beräknas vara klar i april 2017.

Yara bygger en ny fabrik som ska leverera mer spillvärme till fjärrvärmenätet under året.

Avtalen med Vafabs värmeleveranser från avfallsförbränning samt drift- och underhåll gäller till och med 2018-06-30 med möjlig förlängning i ett år.

Beroende på Vafabs intentioner med avfallsförbränningen efter 2018 kan vi få större investeringsbehov i förlängningen.

VA

2017

Merkostnader för kemikalie- och energiåtgång för nya filteranläggningen är svåra att bedöma idag då de är beroende av driftsättningen.

2018 – 2019

Dagens låga räntor påverkar taxan positivt. En ökning med 0,5 % skulle påverka kostnadssidan med 1 500 tkr.

Utredningar som kan påverka framtida investeringar och drift:

- Vassbäddarna; när vassbäddarna planerades och anlades hade man stora förhoppningar på att slamdebatten skulle vara mer gynnsam för att bli kvitt slam. Idag vet vi att det är svårt att bli av med slammet så att fosfor kan återgå till kretsloppet. Det krävs ett helhetsgrepp på slamhanteringen med dagens förutsättningar. Vi vill därför avsätta medel för att utreda en mer långsiktigt hållbar lösning.
- Gamla reningsverket och Vågtorget; sista pumpningen till Norsa görs genom Gamla reningsverkets pumpstation. Denna byggnad är gammal och det finns idag arbetsmiljörisker som enbart kan avhjälpas genom att förbjuda ensamarbete. Under några år har det diskuterats om vilket alternativ som är bäst **långsiktigt**. Det finns tre alternativ som grovt kan beskrivas:
  1. Ny pumpstation som anläggs invid Gamla reningsverket som ersätter befintlig utrustning.
  2. Fördela flödet mellan pumpstationerna Vågtorget och Gamla reningsverket och bygga nya ledningar till Vågtorget för att leda om det som idag leds till Gamla reningsverket.
  3. Avleda allt till Vågtorget för vidarepumpning till Norsa samt ny mindre pumpstation vid Gamla reningsverket

Eftersom detta är stora investeringar är det svårare att fatta beslut om slutlig lösning. Utredningar pågår för att se vilken kapacitet ledningsnätet har. Med resultatet från detta kan det bäst långsiktigt hållbara alternativet väljas och kalkyler kan tas fram. Vi fortsätter att utreda under 2017.

Taxor och avgifter budget 2017

Fjärrvärmesaxan föreslås oförändrade 2017

Taxa/Avgift	Avgift 2016	Avgift 2017	Förändring i %
Energipris vinter (okt-april) inkl. moms	52,5 öre	52,5 öre	0 %
Energipris sommar (maj-sept) inkl. moms	21,25 öre	21,25 öre	0 %
Fast avgift + effektagift	Olika per abonnemang	Olika per abonnemang	0 %

Föreslagen höjning av vatten och avloppstaxan för 2017

Taxa/Avgift	Avgift 2016	Avgift 2017	Förändring i %
Fast avgift per år inkl. moms	2 625 kr	2 813 kr	7 %
Avgift per m ³ levererat vatten inkl. moms	15,50 kr	16,25 kr	5 %
Avgift per år och bostadsenhet inkl. moms	1 637,50 kr	1 775 kr	8 %
Avgift per m ² tomtyta för övrig fastighet inkl. moms	2 kr	2,25 kr	13 %
Övriga avgifter	Flera	Flera	0 %

Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhet	Utfall 2015	Budget 2016	Förslag 2017	Förändring jfr med budget 2016		
				2017	2018	2019
Fjärrvärme	-11 288	-5 390	-4 055	-4 055	-4 055	-4 055
Vatten och avlopp	-1 882	0	0	0	0	0
Summa	-13 170	-5 390	-4 055	-4 055	-4 055	-4 055

Förslag till investeringar 2017 - 2019 Fjärrvärme

2017 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Omläggningar	4 000	Nibbleskolan, Skogsbrynsskolan	
2	Norsa hetvattencentral	3 000	Reservekraft, underhåll pannor, byggnad	
3	Fjärrvärmeledningar	2 000	Utbyte av fördelningsledningar, Rondell Ringvägen	
4	Serviser	1 000	Nyanslutningar och utbyte serviser	
5	Exploateringsområden	1 000	Inför större projekt: nya områden, byggnader mm.	
6	Värmemätare	900	Mätarbyten enligt lag	
7	Ombyggnad fjv-kammare	500	Bygger bort kammare	
Summa		12 400		

2018 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Norsa hetvattencentral	30 000	Nyinvestering i panna, byggnad etc	
2	Omläggningar	6 500	Bergsgatan	
3	Serviser	2 000	Nyanslutningar och utbyte serviser	
4	Fjärrvärmeledningar	1 500	Nyanslutningar och utbyte större ledningar	
5	Exploateringsområden	1 000	Inför större projekt: nya områden, byggnader mm.	
6	Värmemätare	900	Mätarbyten enligt lag	
7	Kolsva hetvattencentral	500	Underhåll pannor, byggnad etc	
8	Ombyggnad fjv-kammare	500	Bygger bort kammare	
Summa		42 900		

2019 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Norsa hetvattencentral	10 000	Nyinvestering i panna, byggnad etc	
2	Omläggningar	4 000	Kvarngatan, Odensvivägen	
3	Serviser	2 000	Nyanslutningar och utbyte serviser	
4	Fjärrvärmeledningar	1 500	Nyanslutningar och utbyte större ledningar	
5	Exploateringsområden	1 000	Inför större projekt: nya områden, byggnader mm.	
6	Värmemätare	900	Mätarbyten enligt lag	
7	Kolsva hetvattencentral	500	Underhåll pannor, byggnad etc	
8	Ombyggnad fjv-kammare	500	Bygger bort kammare	
Summa		20 400		

Förslag till investeringar 2017 - 2019 Vatten och avlopp**2017 i tkr**

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
	Administration	2 500	Utredningar för framtida slamhantering. Kommunikation mellan anordningar och driftdatorn. Uppgradering av driftdatorn. Inköp av vattenmätare. Akuta investeringar på VA-verken.	
	Vattenverk	7 500	Tillbyggnad av vattenverk samt renovering lågreservoar	
	Avloppsverk	550	Reservkraft tillsammans med fjärrvärmeavdelningen och VAFAB	
	Avloppspumpstationer	0	Inga nya äskande.	
	Ledningsnät	13 000	Åtgärder på ledningsnätet för att förbättra vattendistributionen och avloppsavledningen. Målet är att förnya ledningsnätet enligt VA-policyns förnyelsetakt om 100 år.	
	Exploateringar	6 000	Projektera Skogsledens förlängning och bygga första etappen med 20 tomter.	
Summa		29 550		

2018 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
	Administration	1 500		
	Vattenverk	4 000		
	Avloppsverk	0		
	Avloppspumpstationer	1 200		
	Ledningsnät	15 000		
	Exploateringar	5 200	Macksta etapp 1	
Summa		26 900		

2019 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
	Administration	1 000		
	Vattenverk	4 000		
	Avloppsverk	1 350		
	Avloppspumpstationer	3 200		
	Ledningsnät	15 000		
	Exploateringar	5 000	Skogsleden etapp 2	
Summa		29 550		

Budgetförslag inför 2017 (2018-2019)

Drätselkontoret

Innehåll

Förvaltningens ansvarsområden	3
Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)	3
Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)	4
Förslag till investeringar 2017 - 2019	4

Förvaltningens ansvarsområden

Drätselkontorets ansvarsområde

Drätsel är en gammal kommunal beteckning för ekonomi. Drätselkontoret arbetar övergripande med ekonomiska och finansiella frågor. Vår uppgift är att verka för att kommunens resurser används så effektivt som möjligt. Verka för hög kvalitet i verksamheten liksom till att höga miljökrav tillgodoses.

Drätselkontoret är politiskt underställd kommunstyrelsen och ska biträda kommunstyrelsen med planering, uppföljning och utveckling av ekonomiadministrativa frågor.

I drätselkontorets dagliga arbete ingår att övergripande samordna arbetet med övriga förvaltningar och ha en konsultativ roll mot dem inom följande områden:

- Beredning av årsbudget, prognoser, delårsbokslut, månadsuppföljning, delårsrapport samt årsredovisning
- Löpande redovisning, in- och utbetalningar
- Finansiering och likviditetsplanering
- Stiftelseförvaltning och kravverksamhet
- Säkerhetsfrågor, sakförsäkringar samt intern kontroll

Förändringar/nya förutsättningar som bedöms påverka årsbudget 2017 (2018-2019)

Upphandling av ett nytt ekonomisystem har påbörjats då avtalet för nuvarande system går ut december 2017. Jämfört med dagens ekonomisystem så beräknas de direkta årliga supportkostnaderna öka. Nuvarande system har en annan avtalsmodell med låga supportkostnader, men med höga kostnader för versionsuppdateringar. I det nya systemet ingår kostnaden för uppdateringar. I målsättningen för upphandlingen ingår att systemet ska stödja det ekonomi-administrativa processerna så att dessa kan göras effektivare.

I upphandlingen ingår ett inköpssystem för elektronisk handel som option. Det fördelar som brukar framhållas med elektronisk handel jämfört med traditionella inköpsrutiner är bland annat minskade kostnader, bättre avtalstrohet och efterlevnad av organisationens inköpsregler, bättre utnyttjande av resurser samt effektivare inköpsprocess. Ett sådant system kan också enkelt visa vilka produkter som uppfyller krav avseende miljö och sociala hänsyn.

Vid ett införande behöver det ske förändringar i inköpsbeteenden, roller och ansvarsförhållanden. För att klara den verksamhetsförändringen och för att uppnå de fördelar som elektronisk handel medför krävs att det finns ett stöd från ledningen och att förändringar förankras väl i organisationen. Det är också viktigt att det avsätts resurser för införandet och systemförvaltningen, och att det satsas på utbildning i både det kommande systemet och avtalskunskap för de som ska ha behörighet i systemet

Om det blir aktuellt med ett införande har investeringen planerats till 2018 och driftbudgetkonsekvenserna planeras till 2019.

Budgetkonsekvenser	2017	2018	2019
Nytt ekonomisystem		300	300
Nytt inköpssystem			100

Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhet	Utfall 2015	Budget 2016	Förslag 2017	Förändring jfr med budget 2016		
				2017	2018	2019
Ekonomiadministration	6 257	6 812	6 812		300	400
Försäkringsadministration	216	200	200			
Summa	6 473	7 012	7 012		300	400

Förslag till investeringar 2017 - 2019

2017 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Inventarier	100	Löpande utbyte av inventarier	
2	Ekonomisystem	1 900	Nytt ekonomisystem i samarbete inom KAKS	
3				
4				
Summa				

2018 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Inventarier	100	Löpande utbyte av inventarier	
2	Inköpssystem	1 000	Nytt inköpssystem med andra kommuner	
3				
Summa				

2019 i tkr

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp	Motivering	Resultatpåverkan
1	Inventarier	100	Löpande utbyte av inventarier	
2				
Summa				

Budgetförslag inför 2017 (2018-2019)

Finans - Intresseföretag

Innehåll

Förvaltningens/Förvaltningens ansvarsområden	3
Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)	3

Förvaltningens ansvarsområden

En post i resultatbudgeten benämns Finans - intresseföretag. Det är ett samlingsbegrepp för kommunens finansiella kostnader och intäkter som kommunen har på sitt aktiekapital för sina hel- och delägda företag. Det gäller KBAB, Mälarhamnar, Mälarenergi, Vafab Miljö, Västmanlands Länstrafik samt Kungsörs Grus AB. För samtliga företag har kommunen interna räntekostnader på aktiekapitalet. För några av företagen erhåller kommunen en årlig utdelning på aktiekapitalet samt borgensavgifter.

Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhet	Utfall 2015	Budget 2016	Förslag 2017	Förändring jfr med budget 2016		
				2017	2018	2019
Intresseföretag	-27 222	-1 479	-1 873	-394	-394	-394
Summa	-27 222	-1 479	-1 873	-394	-394	-394

Utfallet 2015 innefattar främst en stor engångsutdelning från Mälarenergi. Förändringen i budget mellan 2016 och 2017 beror främst på att fler företag nu betalar borgensavgifter.

Budgetförslag inför 2017 (2018-2019)

**Finans – Verksamhetsanknutna
Kostnader/Intäkter**

Innehåll

Förvaltningens/Förvaltningens ansvarsområden	3
Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)	3

Förvaltningens ansvarsområden

Avser kostnader och intäkter som är gemensamma och inte direkt hänförs till nämndernas verksamhetsområden men som inte heller är av finansiell karaktär. Det gäller främst vissa försäkrings- och riskhanteringskostnader, upplupna semesterlöner, medlemsavgift till Sveriges Kommuner och Landsting samt Västmanlands Kommuner och Landsting.

Därutöver redovisas momsbidrag som intäkt. Detta bidrag erhålls från staten och syftar till att neutralisera kommunens kostnader för köp av vissa verksamheter för vilka kommunen annars har avdragsrätt för moms men där inte det säljande företaget har sådan avdragsrätt.

Driftbudgeten per verksamhetsområde (tkr)

Verksamhet	Utfall 2015	Budget 2016	Förslag 2017	Förändring jfr med budget 2016		
				2017	2018	2019
Verksamhetsanknutna K/I	1 198	1 214	1 608	394	394	394
Summa	1 198	1 214	1 608	394	394	394

Semesterlöneskulden ökade påtagligt 2015 men balanserades delvis av vissa engångsintäkter. Anslaget föreslås därför ökas något till 2017. Det balanseras med motsvarande intäktsökning under Finans-Intresseföretag.

KÖPING Stad		§ 138
2016 -04- 18		
Dnr KS 2015/781	Diarienum 101	

StadskanslietTord Lindberg, kanslichef
0221-251 43
tord.lindberg@koping.se

Kommunstyrelsen

Granskningsrapport. Förstudie – verkställighet och återrapportering av uppdrag givna av kommunfullmäktige, yttrande

Stadskansliet har fått i uppdrag att yttra sig över rubricerad förstudie.

I förstudien konstateras att det absoluta flertalet av kommunfullmäktiges uppdrag lämnas i samband med budget. Statusen på dessa uppdrag redovisas två gånger per år, vilket bedöms som en tillfredsställande och fungerande återrapportering.

Under 2013 och 2014 har man funnit två ärenden där återrapporteringen till kommunfullmäktige inte bedöms tillfredsställande.

Det ena är kommunfullmäktiges beslut att "kommunen tar fram en handlingsplan för hur barnfattigdomen ska bekämpas". Denna fråga arbetar berörda nämnder och förvaltningar gemensamt med i samband med kommunfullmäktiges anslutande övergripande mål. Avrapportering av aktiviteter och status sker även här två gånger per år.

I förstudien riktas också kritik mot att uppdraget har lämnats till "kommunen" och inte till kommunstyrelsen eller någon annan direkt utpeka politisk nämnd. Stadskansliet finner kritiken befogad. Uppdrag från fullmäktige ska, bl a för att underlätta uppföljning, lämnas till de politiska organ, som fullmäktige bedömer ska handlägga uppdraget.

Det andra angivna ärendet gäller justering av förbundsordningen för Västra Mälardalens Kommunalförbund vad avser vissa taxor inom räddningstjänsten.

Här har kommunfullmäktige beslutat uppdraga till stadskansliet att göra erforderlig justering i förbundsordningen.

Även här gäller formellt att fullmäktige inte lämnar uppdrag direkt till förvaltning utan till kommunstyrelsen eller ansvarig nämnd.

Förbundsordning för ett kommunalförbund ska, precis som påpekas i förstudien, formellt fastställas av respektive medlemskommuns fullmäktige. För att undvika dubbla processer kan, som också föreslås, fullmäktiges beslut i dessa sammanhang formuleras så att fullmäktige godkänner föreslagna ändringar och samtidigt *fastställer* förbundsordningen med dessa ändringar.

KansliavdelningenPostadress
Köpings kommun
731 85 KöpingBesöksadress
Rådhuset
Stora TorgetTelefon
0221-250 00Fax
0221-251 31Webbplats och e-post
www.koping.se
stadskansliet@koping.seBankgiro
991-1215Org. nr
212000-2114

Datum
2016-04-18

Självfallet ska beslut om ändringar i förbundsordningen på vederbörligt sätt delges Kommunalförbundet, vilket också sker.

Vad gäller uppföljning av lämnade uppdrag som ligger vid sidan om uppdrag lämnade i anslutning till budget, föreslår stadskansliet en genomgång av fullmäktiges protokoll två gånger per år med efterföljande återrapportering till fullmäktige.

Olle Emanuelsson
kommunchef

Tord Lindberg
kanslichef

Till Kommunstyrelsen

Till Kommunfullmäktige, för kännedom

Granskningsrapport: Förstudie, Verkställighet och återrapportering av uppdrag givna av fullmäktige

Vi har genomfört en förstudie avseende i vilken utsträckning kommunstyrelsen och nämnderna verkställer och återrapporterar uppdrag givna av fullmäktige. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2015.

Förutsättningarna för nämndernas återrapportering regleras i kommunallagen (KL) 3 kap §§ 9-15.

Beträffande rollfördelningen ligger i första hand ansvaret på nämnderna för att återrapportering sker. Kommunstyrelsen roll, utöver återrapportering av egen verksamhet, blir i första hand att i enlighet med KL 6 kap 1 § samordna och utveckla formerna för återrapporteringen samt att bereda densamma inför kommunfullmäktige.

Köpings kommuns revisorer bedömer att det är väsentligt med en kontinuerlig uppföljning av de uppdrag som fullmäktige ger styrelsen och nämnderna för att kunna utläsa resultat i förhållande till de fastställda politiska målen och möjliggöra för kommunfullmäktige att utöva sin styrning av verksamheten. Vidare gör revisorerna bedömningen att det finns risk att kommunstyrelsen och nämnderna inte verkställer och återrapporterar av fullmäktige givna uppdrag i enlighet med gällande regler.

Kommunrevisionen överlämnar rapporten till Kommunstyrelsen och önskar svar senast den 31 december 2016 på vilka åtgärder styrelsen har för avsikt att vidta med anledning av granskningen och de synpunkter som lämnas i rapporten.

Georg Lövelius
Sammanställande i revisionen

Köpings kommun

Verkställighet och återrapportering av
uppdrag givna av fullmäktige
Förstudie

Advisory
KPMG AB
8 september 2015
Antal sidor: 5

Innehåll

1.	Bakgrund	1
2.	Syfte	1
3.	Avgränsning	1
4.	Revisionskriterier	2
5.	Ansvarig nämnd/styrelse	2
6.	Metod	2
7.	Projektorganisation	2
8.	Resultat av förstudien	2
8.1	Kommunstyrelsen	3
9.	Sammanfattande bedömning	4

1. Bakgrund

Vi har av Köpings kommuns revisorer fått i uppdrag att i form av en förstudie granska i vilken utsträckning kommunstyrelsen och nämnderna verkställer och återrapporterar uppdrag givna av fullmäktige. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2015.

Förutsättningarna för nämndernas återrapportering regleras i kommunallagen (KL) 3 kap §§ 9-15. Av 9 § framgår att kommunfullmäktige ska besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen medan 10 § anger att fullmäktige får uppdra till en nämnd att i fullmäktiges ställe besluta i ett visst ärende eller en grupp av ärenden.

Av 12 § framgår att fullmäktige i samband med att budgeten fastställs får uppdra till en nämnd att genomföra viss verksamhet inom ramen för de riktlinjer eller andra beslut som fullmäktige fastställt.

Av 15 § framgår slutligen att nämnderna ska redovisa till kommunfullmäktige hur man fullgjort sådana uppdrag som fullmäktige lämnat med stöd av 10 § och 12 §. Fullmäktige ska ange omfattning och former för redovisningen.

Beträffande rollfördelningen ligger i första hand ansvaret på nämnderna för att återrapportering sker. Kommunstyrelsen roll, utöver återrapportering av egen verksamhet, blir i första hand att i enlighet med KL 6 kap 1 § samordna och utveckla formerna för återrapporteringen samt att bereda densamma inför kommunfullmäktige.

Köpings kommuns revisorer bedömer att det är väsentligt med en kontinuerlig uppföljning av de uppdrag som fullmäktige ger styrelsen och nämnderna för att kunna utläsa resultat i förhållande till de fastställda politiska målen och möjliggöra för kommunfullmäktige att utöva sin styrning av verksamheten. Vidare gör revisorerna bedömningen att det finns risk att kommunstyrelsen och nämnderna inte verkställer och återrapporterar av fullmäktige givna uppdrag i enlighet med gällande regler.

2. Syfte

Syftet med förstudien har varit att granska i vilken utsträckning kommunstyrelsen och nämnderna verkställer och återrapporterar uppdrag givna av fullmäktige.

Vi har därför granskat

- I vilken utsträckning kommunstyrelsen och nämnderna har verkställt uppdrag givna av fullmäktige
- I vilken utsträckning återrapportering sker till fullmäktige

3. Avgränsning

Granskningen har omfattat beslut som fullmäktige har fattat under åren 2013 och 2014 där det av beslutet framgår någon form av uppdrag till kommunstyrelsen eller nämnderna.

4. Revisionskriterier

Vi har bedömt om verkställighet och återrapportering uppfyller

- Kommunallagen 3 kap §§ 9-15

5. Ansvarig nämnd/styrelse

Granskningen har avsett kommunstyrelsen och samtliga nämnder. Som vi återkommer till i avsnitt 8 är det dock bara kommunstyrelsen som i praktiken blivit föremål för denna granskning.

Rapporten är saklighetsgranskad av kanslichef.

6. Metod

Förstudien har genomförts genom en protokollstudie av fullmäktiges samtliga protokoll från 2013 och 2014. Mot bakgrund av de uppdrag fullmäktige givit kommunstyrelsen och nämnderna har vi även ställt frågor till och studerat aktuella protokoll från styrelse och nämnder.

7. Projektorganisation

Förstudien har genomförts av Andreas Wendin, konsult offentlig sektor, under ledning av Karin Helin Lindkvist, certifierad kommunal revisor.

8. Resultat av förstudien

Under åren 2013 och 2014 fattade kommunfullmäktige i Köpings kommun två beslut där det av beslutet framgår någon form av uppdrag till kommunstyrelsen och/eller de nämnder som är föremål för denna granskning. Det framgår dock inte explicit av de två besluten vilken nämnd som får det specifika uppdraget. I det ena fallet är det enligt beslutet "kommunen" som får ett uppdrag medan det i det andra fallet är "stadskansliet" som får ett uppdrag.

I kommunfullmäktiges arbetsordning, styrelsens och nämndernas reglementen samt dokumentet *Gemensamma bestämmelser för styrelsen och nämnderna i Köpings kommun* står det ingenting om nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat.

Kommentar

Som framgår i förstudiens bakgrund ska fullmäktige enligt KL 3 kap 15 § besluta om omfattningen och formerna för nämndernas rapportering av hur de fullgjort uppdrag givna av fullmäktige. Eftersom det inte finns något internt styrdokument i kommunen som anger när och hur återrapportering ska ske i de fall fullmäktige uppdrar åt en nämnd att verkställa en specifik fråga är vår utgångspunkt därmed att varje enskild åtgärd som kommunens nämnder verkställer på uppdrag av fullmäktige ska återrapporteras när verkställighet har skett, om inte fullmäktige beslutar om något annat. Det är av vikt att beslutsfattarna får återkoppling på att utdelade uppdrag verkställs på det sätt som avsågs vid beslutstillfället.

Som framgår ovan har fullmäktige i de två beslut vi tittat närmare på gett uppdrag till "kommunen" samt "stadskansliet". Av kommentarerna till kommunallagen framgår att fullmäktige inte har någon möjlighet att direkt delegera beslutanderätt till andra organ än nämnderna. Mot den bakgrunden gör vi tolkningen att det i båda dessa fall är kommunstyrelsen som har fått uppdraget.

Värt att poängtera är att fullmäktige i regel ger uppdrag till nämnder och styrelse i samband med budgeten. Status på de uppdrag som ges i samband med budgeten redovisas två gånger per år. Således finns det en fungerande återrapportering för den absoluta majoriteten av de uppdrag fullmäktige ger.

8.1 Kommunstyrelsen

I vår granskning har vi funnit två fullmäktigebeslut som enligt vår tolkning innehåller uppdrag till kommunstyrelsen.

KF § 4, Dnr 2011/456-101, 2013-01-28

- 1) Kommunfullmäktige besvarade 2013-01-28 en motion med titeln "Bekämpa barnfattigdomen i Köpings kommun" (KF § 4, Dnr 2011/456-101). Av fullmäktiges beslut i ärendet framgår att "kommunen tar fram en handlingsplan för hur barnfattigdomen ska bekämpas."

Vår granskning visar att det i dagsläget inte finns någon framtagen handlingsplan för hur barnfattigdomen ska bekämpas. Beslutet är således inte verkställt och någon återrapportering i ärendet har följaktligen inte heller skett. Enligt uppgift hanteras frågan inom ramen för arbetet med kommunfullmäktiges övergripande mål "Alla barn ska ha goda uppväxtvillkor" samt "Vi ska ge barn och ungdomar kunskaper för livet". Kommunfullmäktige har fått en redovisning av pågående aktiviteter och insatser gällande dessa övergripande mål i samband med årsredovisningen för 2014. Redovisningen innehåller dock ingen information om någon handlingsplan mot barnfattigdom.

Kommentarer

Vi anser att fullmäktiges beslut från 2013-01-28 bör verkställas och att återrapportering därefter bör ske.

Som vi tidigare varit inne på har fullmäktige, enligt kommentarerna till kommunallagen, inte någon möjlighet att direkt delegera beslutanderätt till andra organ än nämnderna. Mot den bakgrunden anser vi att det bör framgå av beslutet vilken nämnd som får i uppdrag att verkställa beslutet. Risken torde då minska för att ett beslut, som i detta fall, inte blir verkställt på över två år från det att beslutet fattades.

Vidare anser vi att den politiska styrningen blir otydlig när ett uppdrag ges till ett annat organ än en nämnd. Det faktum att det formella politiska ansvaret inte framgår på ett tydligt sätt riskerar enligt oss att leda till det inte sker någon återrapportering över huvud taget i ärendet även om beslutet skulle ha verkställts. Det innebär i sin tur att beslutsfattarna inte får återkoppling på att det utdelade uppdraget verkställts på det sätt som avsågs vid beslutstillfället. När såväl ärendegången

som det formella politiska ansvaret för frågan på detta sätt blir ottydligt försvåras ansvarsutkrävandet.

KF § 16, Dnr 2014/67-179, 2014-02-24

- 2) Kommunfullmäktige fattade 2014-02-24 beslut i ärendet ”Taxor inom räddningstjänstens tillsyn, sotning, brandskyddskontroll samt tillståndshantering och tillsyn” (KF § 16, Dnr 2014/67-179). I beslutet gavs stadskansliet i uppdrag att ”göra erforderlig justering i förbundsordningen för Västra Mälardalens Kommunalförbund”

Vår granskning visar att motsvarande beslut är fattade i Kungsörs kommun 2014-02-10 och i Arboga kommun 2014-02-20 samt att förbundsordningen är justerad enligt beslutet. Någon återkoppling i ärendet till fullmäktige har dock inte skett efter att förbundsordningen justerats. Fullmäktige har således inte heller fastställt den justerade förbundsordningen.

Kommentarer

I likhet med det första beslutet vi tittat på inom ramen för denna förstudie anser vi att uppdraget bör ges till en specifik nämnd.

Vidare konstaterar vi att ett kommunalförbunds förbundsordning enligt 3 kap 27 § kommunallagen ska fastställas av förbundsmedlemmarnas fullmäktige. En förbundsordning ska fastställas på nytt av förbundsmedlemmarnas fullmäktige när den förändras. Mot den bakgrunden anser vi att den justerade förbundsordningen borde ha fastställts i respektive förbundsmedlems fullmäktige efter justeringen.

En hantering enligt ovan skulle dock innebära mycket administration för att åstadkomma en förändring i ett styrdokument eftersom ärendet då ska upp till fullmäktige ytterligare en gång och dessförinnan beredas av kommunstyrelsen. En sådan hantering skulle framstå som tämligen byråkratisk. En alternativ hantering, som inte skulle vara lika byråkratisk men ändå leva upp till kommunallagens 3 kap 27 §, är att förbundsmedlemmarnas fullmäktigebeslut formuleras så att de direkt fastställer den nya förbundsordningen.

Oavsett hur beslutet hanteras eller formuleras är det dock viktigt att beslutet expedieras till kommunalförbundet så att förbundet formellt får del av den reviderade förbundsordningen.

Om fullmäktige endast beslutar att stadskansliet ska göra ”erforderlig justering” och att något formellt fastställande inte sker i fullmäktige finns det en risk att den förändrade förbundsordningen inte expedieras till förbundet. Det skulle innebära att förbundet, rent formellt, inte får någon information om att förbundsordningen har förändrats.

9. Sammanfattande bedömning

Mot bakgrund av vad som framkommit i denna förstudie är vår sammanfattande bedömning att ärendegången bör göras tydligare i de fall fullmäktige uppdrar åt en nämnd att verkställa en specifik fråga. För det första saknas det rutiner för hur denna typ av ärenden ska återrapporteras. För det

andra har fullmäktige i de två fall vi granskat, inte på ett tydligt sätt gett uppdraget till en specifik nämnd.

När det gäller de två granskade besluten konstaterar vi följande. Ärendet rörande framtagande av en handlingsplan mot barnfattigdomen har inte tagits upp i någon nämnd över huvud taget efter att fullmäktige fattade sitt beslut. Ärendet gällande justeringen av förbundsordningen för Västra Mälardalens Kommunalförbund har inte hanterats i enlighet med kommunallagens 3 kap 27 §.

KPMG, dag som ovan

Andreas Wendin
Konsult

Stadskansliet
Kajsa Landström
0221-25 350
kajsa.landstrom@koping.se

Kommunstyrelsen

Kommunens beredskap för kris och extraordinära händelser – yttrande på revisionsrapport

Kommunens revisorer har låtit granska kommunens beredskap för kris och extraordinära händelser. Granskningen genomfördes under november 2015.

Revisorernas bedömning:

- Köpings kommun har en tydlig organisation för sitt krisberedskapsarbete, organisationen är väl förankrad i ordinarie strukturer, roller och processer.
- Processerna mellan förbundet, kommun och styrande politiska organ är tydliga och välförankrade hos berörda.
- Styrning, ledning och uppföljning uppges fungera mycket väl internt mellan förbund, kommun och förtroendevalda. Extern uppföljning utförs helt enligt tillsynsmyndighetens krav och önskan.
- Aktuella och ändamålsenliga handlingsplaner av god kvalitet finns för respektive verksamhet och ansvarsområde.
- Aktuell risk- och sårbarhetsanalys för 2015 har antagits av kommunstyrelsen.
- Övningsplanering görs för varje år och det är god spridning i övningsformer, vilka verksamheter och aktörer som övas samt ändamålsenliga scenarier.
- Den ekonomiska redovisningen för hur Köpings kommun använder det statliga bidraget är tydlig och enligt tillsynsmyndighetens önskan och krav. Dock är det ackumulerade sparandet för perioden 2006-2014 högt. Från och med 2015 kommer det att krävas en tydlig plan för hur sparade medel överstigande 10 % av det totala bidraget ska spenderas under kommande år.
- Säkerhetsskyddsarbetet håller inte samma höga klass som övrigt krisberedskapsarbete

Stadskansliets kommentarer:

Ekonomisk redovisning

Länsstyrelsen har godkänt 2015 års ekonomiska redovisning och kommunens plan för hur sparade medel ska användas. Under 2016 kommer en del sparade medel att användas till:

- uppföljningsarbetet efter vattenläckan, 18 januari
- arbete kring väpnat våld i skolan, där bl a skolornas krisgrupper kommer att erbjudas krisstödsutbildning

Datum
2016-04-19

Säkerhetsarbetet

För en liten till mellanstor kommun är det svårt att motivera att ha en person på heltid som arbetar med säkerhet- och säkerhetsskydd. Kommunen är medveten om att säkerhetskraven kommer att öka och håller på att se över hur arbetet ska bedrivas i fortsättningen.

Olle Emanuelsson
kommunchef

Kajsa Landström
kommunsekreterare

KÖPINGS KOMMUN Stadskansliet	
2015 -12- 16	
Dnr KS 2015/857	Diariet 007

Till Kommunstyrelsen

Till Kommunfullmäktige, för kännedom

Granskningsrapport: Granskning av kommunens beredskap för kris och extraordinära händelser.

Vi har genomfört en granskning av kommunens beredskap för kris och extraordinära händelser. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2015.

Kommunerna ansvarar för att de kommunala verksamheterna fungerar med så få störningar som möjligt samt att krishanteringens inklusive krisinformationen samordnas inom det geografiska området.

Granskningen visar att Köpings kommun har en tydlig organisation för sitt krisberedskapsarbete, organisationen är väl förankrad och styrning, ledning och uppföljning uppges fungera mycket väl mellan förbund, kommun och förtroendevalda.

Dokumentationen är aktuell, ändamålsenligt och inom risk- och sårbarhetsanalysen föredömligt utförd enligt MSBs (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) anvisningar.

När det gäller utvecklingsområden finner vi att området säkerhetsskydd kan utvecklas ytterligare för att svara upp mot förändringarna i vårt samhälle de senaste åren.

Vi vill också understryka vikten av att övningsverksamheten genomförs kontinuerligt.

Kommunrevisionen överlämnar rapporten till Kommunstyrelsen och önskar svar senast den 31 mars 2016 på vilka åtgärder styrelsen har för avsikt att vidta med anledning av granskningen och de synpunkter som lämnas i rapporten.

Georg Lövelius
Sammanställande i revisionen

Köpings kommun

**Granskning av kommunens beredskap
för kris och extraordinära händelser
Rapport**

KPMG AB

26 november 2015

Antal sidor: 18

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
2.	Bakgrund	2
3.	Syfte	2
3.1	Avgränsning	3
3.2	Revisionskriterier	3
3.3	Ansvarig nämnd	3
3.4	Oberoende och integritet	3
3.5	Kvalitetssäkring	3
4.	Metod	4
5.	Kommunens beredskapsarbete	5
5.1	Organisation	5
5.1.1	Krisledningsnämnd:	5
5.1.2	Krisledningsgrupp:	6
5.1.3	Stöd och servicefunktion till krisledningsgruppen:	7
5.1.4	Informationsgrupp:	7
5.1.5	POSOM-grupp:	8
5.1.6	U-Sam (Samverkan i U-län)	8
5.2	Risk- och sårbarhetsanalys	8
5.3	Handlingsplaner/program	10
5.4	Informationsarbetet	11
5.5	Samverkan och övning	12
5.6	Styrning och uppföljning	12
5.6.1	Intern styrning och uppföljning	12
5.6.2	Extern styrning och uppföljning	13
5.7	Säkerhetsskyddsarbete	14
5.8	Ekonomi	14
6.	Slutsatser och kommentarer	17

1. Sammanfattning

KPMG har av revisorerna i Köpings kommun fått i uppdrag att granska kommunens beredskap för kris och extraordinära händelser.

Granskningen har genomförts under november 2015. Granskningen har utförts på styrande dokument, dokumentation enligt lag, samt andra, för området aktuella, dokument. Telefonintervjuer har hållits med representanter för verksamheten.

Granskningen visar att Köpings kommun har en tydlig organisation för sitt krisberedskapsarbete, organisationen är väl förankrad och styrning, ledning och uppföljning uppges fungera mycket väl mellan förbund, kommun och förtroendevalda. (Se avsnitt 5.1)

Dokumentationen är aktuell, ändamålsenligt och inom risk- och sårbarhetsanalysen föredömligt utförd enligt MSBs (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) anvisningar. (Se avsnitt 5.2)

När det gäller utvecklingsområden finner granskaren att området säkerhetsskydd kan utvecklas ytterligare för att svara upp mot förändringarna i vårt samhälle de senaste åren. (Se avsnitt 5.7)

2. Bakgrund

KPMG har av revisorerna i Köpings kommun fått i uppdrag att granska kommunens beredskap för kris och extraordinära händelser.

Kommunerna ansvarar för att de kommunala verksamheterna fungerar med så få störningar som möjligt samt att krishanteringens inklusive krisinformationen samordnas inom det geografiska området.

Granskningen utgår från de krav som ställs i lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser (SFS 2006:544) i fredstid och höjd beredskap. I lagen ges kommun och landsting i uppdrag att inrätta en särskild krisorganisation och fastställa en plan för hur extraordinära händelser ska hanteras. Granskningen tar även hänsyn till de krav som ställs i Säkerhetsknyddslag (SFS 1996:627) då denna lag berör de rutiner som behövs vid höjd beredskap. Vidare utgås från de krav som ställs av MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) och den överenskommelse som finns mellan MSB och SKL (Sveriges kommuner och landsting).

Med extraordinär händelse avses en händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting.

3. Syfte

Projektets syfte är att kartlägga och bedöma hur kommunen organiserat sitt beredskapsarbete för att kunna hantera extraordinära händelser. Kommunens arbete bedöms främst utifrån ledning och samverkan i t.ex. planering, utbildning och övning samt uppföljning.

KPMG kommer därför att granska:

- Krisledningsorganisationens funktion och funktionalitet
- Hur det samlade beredskapsarbetet tydliggörs
- Hur processerna på politisk- och förvaltningsnivå ser ut som stödjer beredskapsarbetet
- Vilken samverkan som sker med olika aktörer internt och externt
- Vilken styrning och uppföljning som finns gällande beredskapsarbetet
- Hur man jobbar med risk- och sårbarhetsanalyser
- Om det finns en handlingsplan för hur kommunen ska hantera extraordinära händelser och om handlingsplanen i så fall är ändamålsenlig
- Vilken övningsverksamhet och samträning görs och vilka aktörer som deltar.

- Hur har man styrt att den externa informationen ska ske vid extraordinära händelser.

3.1 Avgränsning

Granskningen omfattar kommunstyrelsen och dess övergripande ansvar för kommunens beredskapsarbete samt dess ansvar som krisledningsnämnd.

3.2 Revisionskriterier

- Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)
- Förordning (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- Säkerhetsskyddslag (1996:627)
- Gällande forskrifter för risk- och sårbarhetsanalyser.
- Överenskommelse om kommunernas krisberedskap mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Sveriges Kommuner och Landsting
- Reglemente för krisledningsnämnden
- Kommunens krislednings- och informationsplan

3.3 Ansvarig nämnd

Granskningen omfattar kommunstyrelsen och dess övergripande ansvar för kommunens beredskapsarbete samt dess ansvar som krisledningsnämnd.

3.4 Oberoende och integritet

Vi har i enlighet med Skyrevs rekommendation nr 2 prövat vårt oberoende. Vi har inte funnit några sådana omständigheter som tyder på att vårt oberoende och integritet kan ifrågasättas.

3.5 Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring av granskningen och revisionsrapporten sker i enlighet med KPMGs gällande rutiner.

Granskningen har sakgranskats av verksamheten via: Lena Mäenpää, Mirja Gångare, Olle Emanuelsson, Jan Häggkvist

4. Metod

Ett fungerande kris- och beredskapsarbete kräver delaktighet och samarbete. KPMG har därför studerat kris- och beredskapsarbetets olika aktörer, åtgärder och eventuella problem som rör samarbetet mellan dessa. Metodiken bygger främst på dokumentstudier och intervjuer/kontakter med ansvariga tjänstemän för kommunens beredskapsarbete.

Telefonintervju har genomförts med:

Kommunchef: Olle Emanuelsson

Beredskapssamordnare: Lena Mäenpää och Mirja Gångare

Ekonomichef/Säkerhetschef: Jan Häggkvist

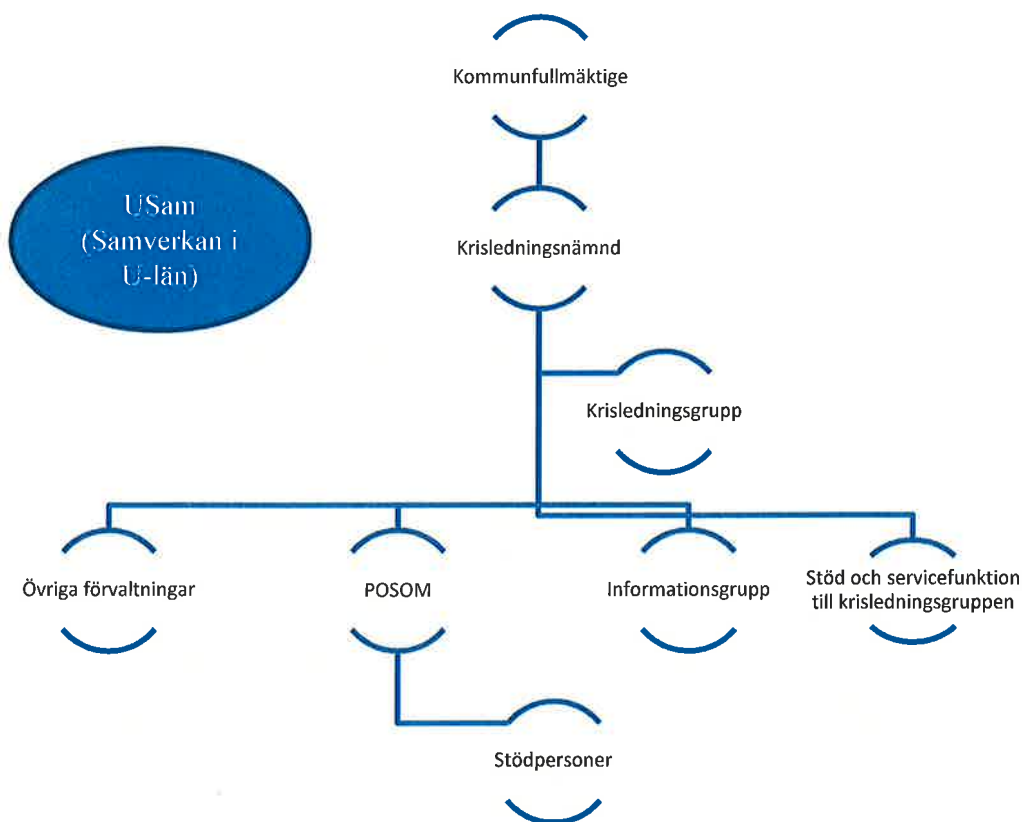
5. Kommunens beredskapsarbete

Köpings kommuns krishantering bygger på ett samspel mellan kommunens verksamheter, bolag, kommunalförbund och övriga aktörer i samhället.¹

Tjänsten som beredskapssamordnare finns hos Västra Mälardalens kommunalförbund och köps in av Köpings kommun.

5.1 Organisation

En revidering av krisplanen och kommunikationsplanen pågår och blir färdig under 2016. Uppgifterna här baseras på den nu gällande krisplanen från 2012.

5.1.1 Krisledningsnämnd:

Utgörs av samtliga ordinarie ledamöter i kommunstyrelsen. Vid en händelse kallas de in och delas sedan upp i två delar för att kunna gå i skift.

¹ Köpings kommun, "Krisplanering – för Köpings kommun enligt lag SFS 2006:544 om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap", 2012-09-24 KF §73, sid 5

Krisledningsnämndens ansvar och uppgifter:

- Tolka kommunens roll
- Ange inriktning för krishantering
- Företräda kommunen utåt och mot kommuninvånarna
- Besluta i principiella frågor
- Besluta om förändringar i servicenivåer
- Besluta om omfördelning av kommunens resurser.

Krisledningsnämnden har det politiska ansvaret för att samordna kommunens resurser, för att upprätthålla livsviktig försörjning, samt för att upprätthålla de viktigaste samhällsfunktionerna under en extraordinär händelse.²

5.1.2 Krisledningsgrupp:

Kommunchef
Ekonomichef/Säkerhetschef
Informationschef (ansvarig kriskommunikation)
Förvaltningschef social & arbetsmarknad
Teknisk chef
Vård- och omsorgschef
Barn- och utbildningschef
Miljöchef
Kommundelschef
Räddningschef
Beredskapssamordnare

Gruppen är en förstärkt variant av den ordinarie förvaltningschefs-ledningsgruppen som kommunchefen är sammankallande för. Initialt vid en händelse kallas hela gruppen in och informeras. Men gruppen anpassas sedan efter händelsens art, dvs. alla arbetar inte aktivt under alla kriser. Vid behov anpassas gruppen även med andra beslutsfattare.

Krisledningsgruppen chef, ansvar och roller:

- Leda, samordna och planera arbetet i krisledningsgruppen på kort och lång sikt
- Ta initiativ till intern och extern information
- Svara för gruppens kontakter med krisledningsnämnden
- Besluta om behovet av möten, genomgång och ansvar för föredragning i krisledningsgruppen
- Besluta om behovet av samverkan
- Besluta om att begära sändning av viktigt meddelande till allmänheten (VMA).

Krisledningsgruppens övergripande ansvar:

² Köpings kommun, "Krihanteringsplan – för Köpings kommun enligt lag SFS 2006:544 om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap", 2012-09-24 KF §73, sid 11

- Få igång en samordnad krishantering inom kommunen
- Skapa och hålla en samlad, aktuell bild av händelsen
- Besluta om informationsinsatser
- Etablera kontakt med berörda organisationer och myndigheter
- Bedöma behov av och samordna insatser mellan de olika kommunala förvaltningarna
- Följa det operativa läget i kommunen och sammanställa beslutsunderlag till krisledningsnämnden
- Genomföra de åtgärder som krävs
- Dokumentera all viktig information om händelsen, beslut, åtgärder etc.³

5.1.3 Stöd och servicefunktion till krisledningsgruppen:

Ansvarig och sammankallande: kommunkonferensordföranden.⁴

Uppdrag:

- Kontorsstöd, dokumentation med mera
- Lokaler och utrustning
- Kontroll av in- och utpassering
- Förtäring
- Teknikstöd

All viktig information i krisledningsgruppen om åtgärder, händelser med mera ska dokumenteras, ges en identitet och alltid kunna återfinnas.

5.1.4 Informationsgrupp:

Informationschef

Redaktion

Pressvärd

Upplysningscentral

Kommunchefen ansvarar för ledning och samordning av kommunens information, intern och externt. Kommunchefen beslutar om och när informationsplanens organisation ska sättas igång.⁵

³ Köpings kommun, "Krisplaneringsplan – för Köpings kommun enligt lag SFS 2006:544 om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap", 2012-09-24 KF §73, sid 11-12

⁴ Köpings kommun, "Krisplaneringsplan – för Köpings kommun enligt lag SFS 2006:544 om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap", 2012-09-24 KF §73, sid 11-12

⁵ Köpings kommun, "Informationsplan vid kris", KS 2012-08-30 §101

5.1.5 POSOM-grupp:

POSOM⁶-gruppens arbete leds och samordnas av verksamhetsutvecklaren inom KAS-förvaltningen.

POSOM-verksamhetens ledningsgrupp:

en representant vardera för:

Individ- och familjeomsorgen
Vård och omsorg
Skolan
Räddningstjänsten
Svenska kyrkan
Polisen
Landstinget

Stödpersoner med erfarenhet av och kunskap om människors reaktioner i kris rekryteras av POSOM-gruppen. Individ- och familjeomsorgens representant har huvudansvar för att stödpersoner finns knutna till POSOM-verksamheten.⁷

Det finns en handbok för all POSOM-verksamhet som är gemensam för Västmanlands län.

5.1.6 U-Sam (Samverkan i U-län)

Länsstyrelsen är geografiskt områdesansvarig på regional nivå. Planerad samverkan i länet finns upprättad genom U-Sam. Mer om U-Sam finns under punkten 5.5 Samverkan och övning.

5.2 Risk- och sårbarhetsanalys

En risk- och sårbarhetsanalys för året 2015 lämnades till KS den 9 november 2015.

Syftet med risk- och sårbarhetsanalysen i Köpings kommun är att:

- Ge underlag för planeringen och genomförande av åtgärder för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet inom kommunala verksamheter
- Ge beslutsstöd för beslutsfattare och verksamhetsansvariga
- Ge underlag för information om samhällets risker och sårbarheter till allmänheten
- Förmedla en bild över de risker och sårbarheter som finns i samhället i stort som kan påverka kommunens verksamhet och samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område.⁸

⁶ POSOM= Psykiskt och socialt omhändertagande vid stora olyckor och katastrofer

⁷ POSOM-plan, Köpings kommun

⁸ Köpings kommun, "Risk- och sårbarhetsanalys 2015, KS 2015-11-09 dnr 2015/179, s.7

Köpings kommuns risk- och sårbarhetsanalys är genomförd utifrån de föreskrifter MSB lämnade 2015. Arbetsprocessen är metodologiskt baserad på kontinuitetshandling, d.v.s. en metod där fokus ligger på att systematiskt skapa en förmåga att fortsätta bedriva verksamheten på en tolerabel nivå oavsett vilken samhällsstörning som verksamheten utsätts för.⁹

Deltagande aktörer i risk- och sårbarhetsanalysen:

- Barn och utbildning
- Drätselkontoret
- Kolsva kommun
- Kultur och fritid
- Miljökontoret
- Social och arbetsmarknad
- Stadsarkitektkontoret
- Stadskansliet
- Tekniska kontoret
- Vård och omsorg
- Köpingsbostads AB
- Mälarenergi Elnät AB
- Västra Mälardalens Kommunalförbund¹⁰

Risk- och sårbarhetsanalysen identifierar 37 samhällsviktiga verksamheter i Köpings kommun. Verksamheter som definieras som så viktiga att bortfall av eller svår störning i verksamheten skulle innebära stor risk eller fara för befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet eller samhällets grundläggande värden.

Samhällsviktig verksamhet utgörs även av funktioner som har till uppgift att hantera en pågående allvarlig händelse eller kris.¹¹

För de samhällsviktiga verksamheterna identifieras 21 kritiska beroenden, det vill säga beroenden som är avgörande för att samhällsviktiga verksamheter ska kunna fungera. Dessa identifierade beroenden ska framöver ligga till grund för vilka kunskapshöjande åtgärder så som utbildning, övning eller tekniska åtgärder som föreslås.¹²

25 stycken risker har identifierats och analyserats (på olika sätt) inom Köpings kommun.

Riskidentifieringen syftar till att belysa samhällsstörningar som kan innebära ett avbrott eller en störning i samhällsviktig verksamhet inom Köpings kommun.

Analysen har enbart koncentrerats till risker som identifierats där lokala förhållanden råder.

Köpings kommun har delat upp identifierade sårbarheter och brister i två kategorier, med hänsyn till variationen i kommunens ansvar och förmåga att hantera händelsen beroende på om den hör hemma på den lokala, regionala eller nationella nivån.¹³

Baserat på risk- och sårbarhetsanalysens resultat presenteras en lista på behov av åtgärder:

⁹ Köpings kommun, "Risk- och sårbarhetsanalys 2015, KS 2015-11-09 dnr 2015/179, s.8

¹⁰ Köpings kommun, "Risk- och sårbarhetsanalys 2015, KS 2015-11-09 dnr 2015/179, s.9

¹¹ Köpings kommun, "Risk- och sårbarhetsanalys 2015, KS 2015-11-09 dnr 2015/179, s.16 ff

¹² Köpings kommun, "Risk- och sårbarhetsanalys 2015, KS 2015-11-09 dnr 2015/179, s.29, 30

¹³ Köpings kommun, "Risk- och sårbarhetsanalys 2015, KS 2015-11-09 dnr 2015/179, s.31 ff

Genomförda åtgärder:

- Utbildnings- och övningsplan reviderade för 2015 (genomförs årligen)
- Revidering av Styrel¹⁴
- Byggnation av ny serverhall för ökad redundans inom IT

Pågående:

- Revidering av krislednings- och kommunikationsplan vid kris
- Samarbete mellan Köping, Arboga och Kungsör kommun kring området kriskommunikation
- Byggnation av nytt vattenverk, befintligt vattenverk kompletteras med filteranläggning samt reservkraft.
- Framtagande av oljeskyddsplan
- Uppsäkring av kommunal ledningsplats med reservkraft
- Inventering av befintlig reservkraft samt ytterligare behov

Planerade:

- Framtagande av en struktur för ett kontinuitetsbaserat arbetssätt för kommunens verksamheter med målet att säkra upp verksamheter samt minimera kritiska beroenden
- Implementering av "Gemensamma grunder"
- Revidering av förvaltningarnas krisplaner¹⁵

Köpings kommun beskriver följande som slutsatser i sin risk- och sårbarhetsanalys för 2015:

"Köpings kommun har varit förskonade mot större samhällsstörningar varför den praktiska erfarenheten är begränsad. Utbildning och övning är därför viktiga delar i arbetet med att stärka den generella krishanteringsförmågan i kommunen. Medvetenheten kring vilka risker och sårbarheter som finns i kommunen är hög och bedömningen är att majoriteten av de prioriterade verksamheterna ska kunna fortgå även vid en större samhällsstörning.

Kommunens samlande krishanteringsförmåga utifrån MSB:s indikatorer för bedömning av kommunens generella krisberedskap är överlag god. Det är dock av yttersta vikt att krisorganisationen övas och att ett kontinuerligt arbete förs utifrån de risker och sårbarheter (kritiska beroenden) som identifierats.¹⁶

5.3 Handlingsplaner/program

Följande dokumentation finns hos Köpings kommun:

Risk- och sårbarhetsanalys 2015

Krishanteringsplan 2012

¹⁴ Styrel är ett landsomfattande planeringssystem för prioritering av samhällsviktiga elanvändare vid en förutsedd eller plötsligt uppkommen kortvarig elbrist.

¹⁵ Köpings kommun, "Risk- och sårbarhetsanalys 2015, KS 2015-11-09 dnr 2015/179, s.59

¹⁶ Köpings kommun, "Risk- och sårbarhetsanalys 2015, KS 2015-11-09 dnr 2015/179, s.60

Informationsplan 2012

POSOM-plan 2007

Handbok för POSOM (gemensam för Västmanlands län)

Reglemente krisledningsnämnd

Utbildnings- och övningsplan för 2015-2018 (revideras årligen)

Budget för beredskapssamordning

Årliga uppföljningar av risk- och sårbarhetsanalys

Risk- och sårbarhetsanalys 2011

Årliga enkät-uppföljningar av LEH¹⁷ via Länsstyrelsen Västmanland

5.4 Informationsarbetet

Informationsplanen ska revideras och ett samarbete mellan Köping, Arboga och Kungsörs kommuner när det gäller kriskommunikation ska utvecklas.

Idag finns en organisation, beskriven under punkten 5.1.4.

Informationschefen leder och samordnar informationsverksamheten. Andra verksamheter är en redaktion, med att ansvaret att producera och förmedla information från krisledningsgruppen till allmänheten. Redaktionen har även interna ansvarsområden samt uppdraget att bevaka nyhetsflödet. Köpings kommun har även en pressvärd och upplysningscentral.

Informationsvägar: upplysningscentral, kommunens webbplatser, sociala medier, media, Sveriges radio Västmanland ("Köpings kommun informerar"), VMA (viktigt meddelande till allmänheten).

Samverkan i länet sker genom U-Sam där länsstyrelserna, kommunerna, räddningstjänst, polisen, landstinget, SOS alarm och Sveriges radio P4 Västmanland ingår.

Syftet med U-Sam är bland annat att skapa en samlad lägesbild och säkerställa att samverkan sker mellan myndigheter och organ som berörs av det inträffade eller av framtida bedömda störningar.

Länsstyrelsen ansvarar även för ett regionalt krishanteringsråd där andra samhällsviktiga aktörer ingår.¹⁸

---

¹⁷ 2006:544 Lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

¹⁸ Köpings kommun "informationsplan vid kris", KS 2012-08-30 §101

5.5 Samverkan och övning

Planerad samverkan i länet finns upprättad genom U-Sam. Huvudsyftet är att ge större möjlighet till effektivare samverkan genom att skapa en gemensam lägesbild. U-Sam ska samtidigt se till att samverkan sker mellan de myndigheter och organ som berörs av inträffad eller av framtida bedömda störningar.¹⁹

Varje part har rätt att sammankalla U-Sam. Inom U-Sam finns också ett krisinformatörsnätverk. I U-Sam ingår: samtliga kommuner i Västmanlands län, Landstinget Västmanland, Polismyndigheten, SOS Alarm AB Västmanland, Sveriges Radio Västmanland, Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund, Mälardalens Brand och Räddningsförbund, Västra Mälardalens kommunalförbund, Försvarsmakten och Länsstyrelsen Västmanland.²⁰

Köpings kommuns utbildnings och övningsplan uppdateras årligen. Man arbetar med flera sorters övningar: Larmövning, startövning, ledningsövning i seminarieform och ledningsövning i spelform med motspel.

Övningsform och scenario anpassas efter lokala förhållanden, den egna organisationens uppgifter, resultat från risk- och sårbarhetsanalys, organisatoriska förändringar och omsättning av personal, erfarenheter från verkliga händelser och tidigare övningar.

Utbildningsinsatser anpassas utifrån vilken roll man har i krisorganisationen samt befintlig kompetens. Exempel på utbildningar är: tekniska verktyg (wis, rakel mm), krishanteringssystemet, kommunens krishanteringsplan samt kommunikationsplan, erfarenhetsåterföring, stabs- och ledningsmetodik.

Samtliga chefer i förvaltningsledningsgrupper genomgår en utbildning i stabs- och ledningsmetodik.

Flertalet övningar och utbildningar har genomförts under 2015 enligt plan.²¹

5.6 Styrning och uppföljning

5.6.1 Intern styrning och uppföljning

Kommunstyrelsens ledamöter blir under en extraordinär händelse Krisledningsnämnd.

¹⁹ Köpings kommun, "Krishanteringsplan – för Köpings kommun enligt lag SFS 2006:544 om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap", 2012-09-24 KF §73, sid 9

²⁰ Webbplats: lansstyrelsen.se/vastmanland 20151127

²¹ Västra Mälardalens kommunalförbund, "Utbildnings- och övningplan för Köpings kommun"

Krisledningsnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt lagen LEH²², enligt reglemente har krisledningsnämnden rätten att överta beslutsrätt från annan nämnd, i den utsträckning om är nödvändig med hänsyn till händelsens art och omfattning.²³

Krisledningsnämnden ska se till att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, de föreskrifter som finns i lag eller förordning samt bestämmelserna i reglementet.²⁴

Krisledningsnämndens beslut ska anmälas vid närmast följande kommunfullmäktigesammanträde. Kommunfullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen.²⁵

Kommunchefen är högsta ansvarige tjänsteman och leder krisledningsgruppen. (Se punkt 5.1.12) Beredskapssamordnarens uppdrag och tjänst köps från Västra Mälardalens kommunalförbund.

Köpings kommun har en Säkerhetssamordningsgrupp med möten fyra gånger per år. Där finns representanter från kommunledning, alla förvaltningar, räddningstjänst, IT-chef, beredskapssamordnare, bostadsbolag och försäkringsmäklare. Sammankallande är säkerhetschefen (ekonomichef).

Beredskapssamordnare deltar på förvaltningschefsmöten och redovisar/utbildar/informerar om sitt arbete.

5.6.2 Extern styrning och uppföljning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt Länsstyrelsen har det formella tillsynsarbetet för kommuners beredskapsarbete.

Genom årliga uppföljningar av budget, lagkrav samt de krav som ställs i kommunöverenskommelsen mellan MSB och SKL (Sveriges kommuner och landsting) uppfylls lagens krav på tillsyn.

Köpings kommun redovisar årligen enligt tillsynsmyndighetens anvisningar.

---

²² Lag 2006:544 om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

²³ Köpings kommun, "Krishanteringsplan – för Köpings kommun enligt lag SFS 2006:544 om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap", 2012-09-24 KF §73, Bilaga "reglemente för Köpings kommuns krisledningsnämnd, KF 20041129 §96, justerad efter lagändring 20060701", §1

²⁴ Köpings kommun, "Krishanteringsplan – för Köpings kommun enligt lag SFS 2006:544 om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap", 2012-09-24 KF §73, Bilaga "reglemente för Köpings kommuns krisledningsnämnd, KF 20041129 §96, justerad efter lagändring 20060701", §2

²⁵ Köpings kommun, "Krishanteringsplan – för Köpings kommun enligt lag SFS 2006:544 om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap", 2012-09-24 KF §73, Bilaga "reglemente för Köpings kommuns krisledningsnämnd, KF 20041129 §96, justerad efter lagändring 20060701", §2

5.7 Säkerhetsskyddsarbete

Säkerhetsskyddslagen (SFS 1996:627) gäller verksamhet hos kommuner och avser förebygga att uppgifter som omfattas av sekretess och som rör rikets säkerhet obehörigen röjs, ändras eller förstörs eller att obehöriga får tillträde till platser där de kan få tillgång till uppgifter som avses i föregående stycke eller där verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet bedrivs.

Vidare vill lagen förebygga att personer som inte är pålitliga från säkerhetssynpunkt deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet, säkerhetsskyddet ska även i övrigt förebygga terrorism.²⁶

Innan en person, genom anställning eller på något annat sätt deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet, ska säkerhetsprövning göras. Säkerhetsprövning kan även göras under pågående anställning. Registerkontroll ska även göras för att personen ska kunna placeras i lämplig säkerhetsklass.

Hos myndigheter (i det här fallet kommunen) ska det finnas en säkerhetsskyddschef som utövar kontroll av säkerhetsskyddet, denna ska vara direkt underställd myndighetens chef. Myndigheter ska undersöka vilka uppgifter i deras verksamheter som ska hållas hemliga med hänsyn till rikets säkerhet och vilka anläggningar som kräver ett säkerhetsskydd med hänsyn till rikets säkerhet eller skyddet mot terrorism. Resultatet av denna undersökning – säkerhetsanalys- ska dokumenteras.²⁷

I Köpings kommun är ekonomichef/säkerhetschef även säkerhetsskyddschef. Kommunchef och ekonomichef är säkerhetsklassade. Kommunchefen är dock osäker på vilken klass. Ekonomichef/säkerhetschef innehar klassning från Försvarsmakten. Beredskapssamordnarna är säkerhetsklassade i klass 2 respektive 3.

Ingen säkerhetsanalys är gjord.

5.8 Ekonomi

Enligt lag LEH²⁸ utgår ersättning till kommuner för de kostnader som medföljer lagens krav.

I överenskommelse mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Sveriges kommuner och landsting anges hur pengarna ska användas.²⁹ De åtgärder som finansieras är risk- och sårbarhetsanalys (samt planering), uppgifter inom det geografiska områdesansvaret,

²⁶ Säkerhetsskyddslag 1996:627, §1-7

²⁷ Säkerhetsskyddslag 1996:627, §6 och 5

²⁸ Lag 2006:544 om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

²⁹ Överenskommelse om kommunernas krisberedskap, SKL 12/6159, MSB 2012-5541

utbildning och övning, rapportering till Länsstyrelsen, åtgärder kopplade till höjd beredskap, funktion för samordning av kommunens arbete samt ersättning för samverkan.³⁰

Det finns även anvisningar på verksamhet som inte får finansieras: drift och underhåll av samhällsviktig verksamhet, investeringar för t.ex. kommunal ledningsplats/räddningscentral/reservkraft, inköp av Rakelutrustning eller abonnemangskostnader för Rakel, tjänsteman i beredskap eller säkerhetsarbetet som inte har koppling till lagen LEH.

Den statliga ersättningen ska utgöra ett komplement till kommunens egen finansiering av krisberedskapsarbetet.³¹

Budget och kostnader ska årligen rapporteras till Länsstyrelsen via den enkät som skickas ut vid årsskiftet.

Köpings kommun erhöll för 2014 följande ersättningar från MSB:

Utomhusvarning: 14 300:-

Funktion för samordning: 280 000:-

Verksamhetsersättning: 320 803:-

Samverkansersättning: 52 838:-

Totalt utbetalat belopp: 667 941:-

I februari 2015 redovisade Köpings kommun följande till Länsstyrelsen Västmanland/Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.³²

Ersättning för utomhusvarning	Underhåll och provkörning VMA	30 659:-
Funktion för samordning av kommunens uppgifter enligt LEH	Del av beredskapssamordnartjänst, samt del av kanslitjänster	351 004:-

³⁰ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, ”Anvisningar om hur statlig ersättning för kommunernas krisberedskap får användas”, 150529, dnr: 2015-2409, s 3-5

³¹ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, ”Anvisningar om hur statlig ersättning för kommunernas krisberedskap får användas”, 150529, dnr: 2015-2409, s 3

³² Vid sidan av kommunernas eget ansvar att följa upp och utvärdera den egna verksamheten är det länsstyrelserna som i första hand ansvarar för att följa upp kommunernas arbete med uppgifterna i lagen. MSB följer även via länsstyrelserna upp de medel som betalas ut till kommunerna och gör en bedömning av de effekter som genomförda åtgärder får på krisberedskapen på en övergripande nivå. Informationen samlas in genom en årlig enkät. www.msb.se/forebyggande/krisberedskap 20151130

Verksamhetsersättning för uppgifter enligt LEH	Teleavgifter, stabsutbildning, POSOM, nödvattenövning, utbildning dricksvattenförsörjning, lokalhyra mm	458 809:-
Samverkansersättning	Rakel	12 900:-
Annan verksamhet:	FRG (frivilliga resursgrupper)	24 274:-

Summan som redovisades: 877 746:-

Köpings kommun anger också att man har ett ackumulerat sparande under perioden 2006-2014 till summan av 798 456:-

I enkäten krävs en redogörelse för varför medel sparats, Köpings kommun svarar:

”Kommunen kommer även under 2015 att satsa på stabsutbildning. Medel är även avsatta för bland annat risk- och sårbarhetsanalysen, utbildning för nya ledamöter i krisledningsnämnden, oljeskyddsplan, utbildning POSOM och FRG mm.”³³

³³ Köpings kommun ”Årlig uppföljning av ersättningen till kommuner från anslag 2:4 krisberedskap 2014”, KS dnr: 2015/115, s. 3

6. Slutsatser och kommentarer

Granskningen av Köpings kommuns beredskap för kris och extraordinära händelser har genomförts under november 2015. Granskningen har utförts på styrande dokument, dokumentation enligt lag, samt andra, för området aktuella, dokument.

Inför granskningen ställde revisionen upp följande områden som skulle utgöra granskningens avgränsning samt innehåll: krisledningsorganisation funktion och funktionalitet, hur det samlade beredskapsarbetet tydliggörs, hur processerna på politisk och förvaltnings nivå ser ut som stöder beredskapsarbetet, vilken samverkan som sker med olika aktörer intern och externt, vilken styrning och uppföljning som finns gällande beredskapsarbetet, övning och samträning, hur man jobbar med risk- och sårbarhetsanalyser, om det finns en handlingsplan för hur kommunen ska hantera extraordinära händelser och om handlingsplanen i så fall är ändamålsenlig, vilken övningsverksamhet och samträning görs och vilka aktörer deltar och hur har man styrt den att den externa informationen ska ske vid extraordinära händelser.

Granskningen visar att Köpings kommun har en tydlig organisation för sitt krisberedskapsarbete, organisationen är väl förankrad i ordinarie strukturer, roller och processer vilket innebär att ledning i kris blir mer naturlig och trygg.

Processerna mellan förbund, kommun och styrande politiska organ är tydliga och välförankrade hos berörda. Alla respondenter uttrycker en positiv bild av samarbetet och att man känner sig trygg med vilken roll och ansvar man har i krishanteringssystemet i Köpings kommun.

Styrning, ledning och uppföljning uppges fungera mycket väl internt mellan förbund, kommun och förtroendevalda. Extern uppföljning utförs helt enligt tillsynsmyndighetens krav och önskan.

Aktuella och ändamålsenliga handlingsplaner av god kvalitet finns för respektive verksamhet och ansvarsområde. Under kommande år kommer dessutom krisplan samt kommunikationsplan att uppdateras.

En aktuell risk- och sårbarhetsanalys för 2015 har antagits av kommunstyrelsen. Värt att notera är att Köpings kommuns arbetsprocess baseras på kontinuitetshantering. Att använda kontinuitetshantering som metod är något som MSB rekommenderar men som många kommuner ännu inte implementerat.

Övnings- och samverkansarbetet är upplyft som en mycket viktig del i kommunens krisberedskapsarbete för att förebygga och minimera de risker som lyfts upp i risk- och sårbarhetsanalysen. Övningsplanering görs för varje år och det är god spridning i övningsformer, vilka verksamheter och aktörer som övas samt ändamålsenliga scenarier.

Den ekonomiska redovisningen för hur Köpings kommun använder det statliga bidraget är tydlig och enligt tillsynsmyndighetens önskan och krav. Dock är det ackumulerade sparandet för perioden 2006-2014 högt. Till inestående år 2015, kommer detta att förändras då man anställt en till beredskapssamordnare på förbundet. KPMG vill ändå lyfta fram att MSB från och med 2015 kommer att kräva en tydlig plan för hur sparade medel överstigande 10% av det totala bidraget

ska spenderas under kommande år. Om inte Länsstyrelsen godkänner den plan som kommunen redovisar kan Länsstyrelsen föreslå att ersättningen reduceras.³⁴

Området säkerhetsskydd är för kommuner överlag ett ganska okänt område. Tidigare har denna lagstiftning känts inaktuell och inte fullt ut tillämpbar på en liten kommun utan större koppling till verksamhet inom Försvarsmakt eller liknande.

I dagens Sverige ser dock bilden annorlunda ut. Styrel-projektet³⁵ är ett exempel där kommuner är uppmanade att säkerhetsklassa personal som arbetar med projektet. Säkerhetspolisens höjning av hotnivå indikerar också att kommuner bör, i högre utsträckning, analysera vilka tjänster som bör vara säkerhetsklassade. Även försvarsutredningens vilja, att det civila försvaret ska ta sin utgångspunkt i samhällets krisberedskap, kommer att ställa högre krav på kommunala funktioner vad det gäller pålitlighet från säkerhetssynpunkt, kunskap inom offentlighets- och sekretesslagstiftningen samt skydd mot terrorism.³⁶

I Köpings kommun håller säkerhetsskyddsarbetet inte samma höga klass som övrigt krisberedskapsarbete. KPMG vill därför rekommendera att man lyfter upp frågan och utvecklar arbetet kring säkerhetsskydd. Goda instruktioner och stöd finns att hämta på säkerhetspolisens hemsida under rubriken "Säkerhetsskydd".

Datum som ovan
KPMG AB

Maria Skalk
konsult

---

³⁴ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, "Anvisningar om hur statlig ersättning för kommunernas krisberedskap får användas", 150529, dnr: 2015-2409, s 9

³⁵ Styrel är ett landsomfattande planeringssystem för prioritering av samhällsviktiga elanvändare vid en förutsedd eller plötsligt uppkommen kortvarig elbrist.

³⁶ Försvarsdepartementet, "Försvaret av Sverige, starkare försvar för en osäker tid", DS 2014:20, s103ff

Landstingets revisorer

2016-04-04

Anders Röhfors

Till

Kommunstyrelsen i kommunerna i Västmanlands län

Granskning av kollektivtrafiknämnden

Landstingets revisorer har vid sitt sammanträde 2016-04-01 behandlat och godkänt bifogad granskningsrapport om kollektivtrafiknämnden.

Revisorerna har granskat om kollektivtrafiknämndens styrning, uppföljning och kontroll av den verksamhet som bedrivs av kollektivtrafikförvaltningen är tillräcklig på en övergripande nivå.

Vår bedömning är att kollektivtrafiknämndens styrning, uppföljning och kontroll av den verksamhet som bedrivs av kollektivtrafikförvaltningen i stort sett är tillräcklig. Vi noterar dock att avsaknaden av rapportering till kommunerna gällande den allmänna kollektivtrafiken inte främjar transparensen gentemot kommunerna.

Övriga iakttagelser och bedömningar framgår i bifogad rapport, som skickas till länets kommuner för kännedom.

FÖR LANDSTINGETS REVISORER

Anders Röhfors
OrdförandeElisabeth Löf
Revisor

Revisionsrapport

Granskning av kollektivtrafiknämnden

Landstinget Västmanland

*Peter Söderman,
Auktoriserad revisor
Christel Modin*

Mars 2016

pwc

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och Revisionsfråga.....	3
1.3. Metod.....	3
2. Iakttagelser och bedömningar	4
2.1. Finns dokumenterade styrdokument såsom verksamhetsplan, internkontrollplan?.....	4
2.1.1. Iakttagelser	4
2.1.2. Bedömning.....	4
2.2. Finns dokumenterade rutiner för återrapportering av ekonomi och internkontroll till nämnden?.....	4
2.2.1. Iakttagelser	4
2.2.2. Bedömning.....	4
2.3. Är den ekonomiska redovisningen transparent och korrekt?.....	5
2.3.1. Iakttagelser	5
2.3.2. Bedömning.....	5
2.4. Sker en transparent ekonomisk återrapportering till kommunerna i Västmanland?	5
2.4.1. Iakttagelser	5
2.4.2. Bedömning.....	5
3. Bedömningar	6
3.1. Bedömningar mot kontrollmål.....	6
3.2. Revisionell bedömning	6

Sammanfattning

Revisorerna har i sin bedömning av väsentlighet och risk beslutat att granska ändamålsenlighet, ekonomi och den interna kontrollen på ett övergripande sätt för kollektivtrafiknämnden/kollektivtrafikförvaltningen.

Revisionsfrågan:

Är kollektivtrafiknämndens styrning, uppföljning och kontroll av den verksamhet som bedrivs av kollektivtrafikförvaltningen tillräcklig på en övergripande nivå?

Vår bedömning är att kollektivtrafiknämndens styrning, uppföljning och kontroll av den verksamhet som bedrivs av kollektivtrafikförvaltningen i stort sett är tillräcklig. Vi noterar att avsaknaden av rapportering till kommunerna gällande den allmänna kollektivtrafiken inte främjar transparensen gentemot kommunerna.

Finns dokumenterade styrdokument såsom verksamhetsplan, internkontrollplan?

Vi bedömer att kontrollmålet är uppfyllt. Styrdokument som förvaltningsplan, interkontrollplan, reglemente och delegationsordning finns dokumenterade, beslutade och har ett adekvat innehåll.

Finns dokumenterade rutiner för återrapportering av ekonomi och internkontroll till nämnden?

Vi bedömer att kontrollmålet är uppfyllt, det följer Landstingets styrprocess.

Är den ekonomiska redovisningen transparent och korrekt?

Vi bedömer att kontrollmålet är uppfyllt. Den ekonomiska redovisningen är efter granskning korrekt och transparent.

Sker en transparent ekonomisk återrapportering till kommunerna i Västmanland

Vi bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Den ekonomiska redovisningen är transparent för den särskilda kollektivtrafiken, för den allmänna kollektivtrafiken sker ingen återrapportering.

R

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Revisorerna har i sin bedömning av väsentlighet och risk beslutat att granska ändamålsenlighet, ekonomi och den interna kontrollen på ett övergripande sätt för kollektivtrafiknämnden/kollektivtrafikförvaltningen.

1.2. Syfte och Revisionsfråga

Är kollektivtrafiknämndens styrning, uppföljning och kontroll av den verksamhet som bedrivs av kollektivtrafikförvaltningen tillräcklig på en övergripande nivå?

Revisionskriterier

- Finns relevanta styrdokument såsom verksamhetsplan, internkontroll plan?
- Finns dokumenterade rutiner för återrapportering av ekonomi och internkontroll till nämnden?
- Är den ekonomiska redovisningen transparent och korrekt?
- Sker en transparent ekonomisk återrapportering till kommunerna i Västmanland

Granskningen är översiktlig och omfattar kollektivtrafiknämnden/kollektivtrafikförvaltningen.

1.3. Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer med ledande tjänsteman, politiker samt ekonomiansvariga samt dokumentstudier av ex förvaltningsplan, internkontrollplan samt verksamhetsplan. Vi har översiktligt granskat den ekonomiska redovisningen genom stickprov.

De intervjuade har getts tillfälle att granska faktainnehåll.

R

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1. Finns dokumenterade styrdokument såsom verksamhetsplan, internkontrollplan?

2.1.1. Iakttagelser

Vi har tagit del av följande dokument

- Förvaltningsplan 2015-2017 fastställs av kollektivtrafiknämnd 2014-12-08 § 80
- Internkontrollplan 2015 fastställs av kollektivtrafiknämnd 2014-12-08 § 78
- Internkontrollplan 2016 fastställs av kollektivtrafiknämnd 2015-11-30 § 76
- Trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafik fastställs av nämnd 2015-11-18, dnr KTM 140177
- Reglemente för kollektivtrafiknämnden 2014-2018 fastställs av LF 2014-06-17 § 70
- Verksamhetsplan och budget 2015 för Västmanlands Samtrafikförbund

2.1.2. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet är uppfyllt. Styrdokument som förvaltningsplan, internkontrollplan, reglemente och delegationsordning finns dokumenterade, beslutade och har ett adekvat innehåll.

2.2. Finns dokumenterade rutiner för återrapportering av ekonomi och internkontroll till nämnden?

2.2.1. Iakttagelser

Ekonomisk rapportering sker till nämnd vid varje nämndtillfälle både för särskild kollektivtrafik och för allmän kollektivtrafik. Kollektivtrafikförvaltningen följer Landstingets styrprocess. Vid beredningen ges motsvarande information och där kan alla länets kommuner delta. Vi har granskat alla nämndprotokoll för 2015 och vi har noterat att ekonomisk rapportering har skett vid varje nämndtillfälle.

I intern kontrollplanen framgår att den ska inarbetas i förvaltningsplanen och rapporteras till landstingsstyrelsen efter delårsrapport två. Enligt protokoll från Kollektivtrafiknämnden 2015-11-30 är intern kontrollplan infogad i förvaltningsplan 2016-2018. Uppföljning av internkontroll 2015 för samtliga förvaltningar rapporterades till Landstingsstyrelsen 2015-10-28-

2.2.2. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet är uppfyllt. Rapporteringen följer Landstingets Västmanlands styrprocess. Återrapportering till nämnd gällande ekonomi sker varje nämnd. Internkontroll rapporteras till Landstingsstyrelsen efter kvartal två.

†

2.3. Är den ekonomiska redovisningen transparent och korrekt?

2.3.1. Iakttagelser

Den särskilda kollektivtrafiken redovisas mer detaljerat än den allmänna kollektivtrafiken. Den allmänna kollektivtrafiken erhåller en faktura per månad som preciserar produktion vagn km och produktion vagn timmar per kommun, vilket leder till en mer övergripande redovisning.

Vi har granskat intäkter och kostnader bokslut 2015 och inte noterat några avvikelser. Vi har särskilt granskat reskassaredovisningen eftersom ett byte av biljettsystem gjordes under 2015, vi noterade inga avvikelser.

2.3.2. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet är uppfyllt. Den ekonomiska redovisningen är efter granskning korrekt och transparent. Vi noterar att fakturering och redovisning från AB VL är på en mycket övergripande nivå.

2.4. Sker en transparent ekonomisk återrapportering till kommunerna i Västmanland?

2.4.1. Iakttagelser

Kommunerna i Västmanland erhåller ekonomisk redovisning för den särskilda kollektivtrafiken löpande under året enligt tidplan. Kommunerna betalar inledningsvis ett budgeterat driftsbidrag månadsvis, det beloppet kan justeras upp eller ned beroende på faktiskt utfall. På årsbasis betalar kommunerna faktisk kostnad. Beslut om justering görs vid helårsbokslut och delårsbokslut. Detaljeringsgraden är mycket hög. I månadsuppföljningarna framgår kostnad per transporttjänst per kommun/månad, administrativ kostnad per transporttjänst per kommun/månad. Jämförelser görs med föregående års belopp och avvikelse i procent. Uppföljningarna visar även antal resor per transporttjänst.

Den allmänna kollektivtrafiken återrapporterar till kommunerna en gång per år, i samband med budgetberedningen. Då redovisas föregående års budgetram per kommun preciserat per linje, anropsstyrt, kompletteringstrafik. Kommunerna betalar en fast ersättning som fastställs på våren innan kommande år. Ingen reglering sker oavsett om kostnadsavvikelsen är positiv eller negativ.

2.4.2. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Redovisningen till kommunerna i Västmanland är transparent när det gäller den särskilda kollektivtrafiken (färdtjänst, sjukresor och skolskjuts) Däremot sker ingen redovisning till kommunerna avseende den allmänna kollektivtrafiken förutom vid ett tillfälle per år i samband med budget, detta främjar inte transparensen gentemot kommunerna.

R

3. Bedömningar

3.1. Bedömningar mot kontrollmål

Kontrollmål	Bedömning
Finns relevanta styr- dokument såsom verk- samsplan, intern- kontrollplan?	Vi bedömer att kontrollmålet är uppfyllt. Styrdokument som förvaltningsplan, interkontrollplan, reglemente och delegationsordning finns dokumenterade, beslutade och har ett adekvat innehåll.
Finns dokumenterade rutiner för åiterrappor- tering av ekonomi och internkontroll till nämnden	Vi bedömer att kontrollmålet är uppfyllt. Den följer Landstingets Västmanlands styrprocess. Åiterrapportering till nämnd gällande ekonomi sker varje nämnd. Internkontroll rapporteras till LS efter kvartal 2.
Är den ekonomiska redovisningen trans- parent och korrekt?	Vi bedömer att kontrollmålet är uppfyllt. Den ekonomiska redovisningen är efter granskning korrekt och transparent. Vi noterar att fakturering och redovisning från VL är på en mycket övergripande nivå.
Sker en transparent ekonomisk redovis- ning till kommunerna i Västmanland?	Vi bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Redovisningen till kommunerna i Västmanland är transparent när det gäller den särskilda kollektivtrafiken (färdtjänst, sjukresor och skolskjuts) Däremot sker ingen redovisning till kommunerna avseende den allmänna kollektivtrafiken förutom ett tillfälle per år i samband med budget.

3.2. Revisionell bedömning

Är kollektivtrafiknämndens styrning, uppföljning och kontroll av den verksamhet som bedrivs av kollektivtrafikförvaltningen tillräcklig på en övergripande nivå?

Vår bedömning är att kollektivtrafiknämndens styrning, uppföljning och kontroll av den verksamhet som bedrivs av kollektivtrafikförvaltningen i stort sett är tillräcklig. Vi noterar att avsaknaden av rapportering till kommunerna gällande den allmänna kollektivtrafiken är en brist som inte främjar transparensen gentemot kommunerna.

R

2016-04-01

Tobias Björn/uppdragsledare

Peter Söderman/projektledare

Protokoll

Sammanträde

Byggmöte nr 4

Projekt

Innerstaden 1:30, Köping

S:t Olovskolan

Ombyggnad av skola Etapp 2

Uppdrags nr

6-16001

Datum

2016-04-04

Närvarande	Från	Förkortning
Kari Anttila	Köpings kommun	KA
Stig Eriksson	KBAB	SE
Lars Ryström	H.A. Stålbygg AB	LR
Magnus Alm	H.A. Stålbygg AB	MA
Victor Gunnarsson	H.A. Stålbygg AB	VG
Mikael Vrbanc	H.A. Stålbygg AB	MV
Bengt Jonsson	AB Markentreprenader	BJ
Jan-Håkan Lindström	Arboga Kungsör Plåt AB	JHL
Tommy Bergqvist	Infjärdens Värme AB	TB
Kristoffer Göransson	ACDC Elektro AB	KG
Torbjörn Hoonk	Siemens AB	TH
Stefan Rahmström	Tyréns	SR
Morten Lund	Byggkonsult KNSS AB	MLu

Delges

Samtliga deltagare som är registrerade i iBinder.

Förklaring

Protokollets punkter numreras i en löpande nummerserie uppbyggd enligt följande: Första siffran anger vid vilket möte som punkten första gången togs upp vid. Andra siffran anger vilken kategori som frågan tillhör (t.ex. 3 för bygghandlingar, 4 för tekniska frågor, 5 för tidplan och resurser osv.).

Om nummerserien består av fyra siffror (förekommer enbart under tekniska frågor) anger tredje siffran vilket teknikområde som frågan tillhör (t.ex. 1 för mark, 2 för bygg, 3 för rör osv.).

Sista siffran anges löpande och startar med 1 vid resp. byggmöte.

Exempel: **2.4.6.3:**

- 2 anger att frågan togs upp första gången vid möte 2.
- 4 att frågan är en teknisk fråga.
- 6 att frågan handlar om fuktskydd.
- 3 att frågan har löpnummer 3.

Punkttema står kvar i protokollen med ursprunglig numrering tills de är lösta, varvid anges t.ex. "Klart vid möte 2!" Frågan tas då bort från protokoll från möte nr 3.

På förekommen anledning förtydligas ändringar från föregående protokoll ytterligare genom att ändringen/kompletteringen markeras med **Fet stil**.

Punkt nr	Text	Atg av / Ansvarig
4.1	Godkännande av föregående protokoll	
4.1.1	Protokollet godkänns utan anmärkning.	
4.2	Nästa möte	
4.2.1	Byggmöten kommer att hållas på byggarbetsplatsen följande tider: 2016-02-08, kl. 14:30, Byggbod Parkrinken TA ansvarar för fika 2016-02-29, kl. 14:30, Byggbod Parkrinken BJ ansvarar för fika 2016-03-14, kl. 14:30, Byggbod Parkrinken AK ansvarar för fika 2016-04-04, kl. 14:30, Byggbod Parkrinken KG ansvarar för fika 2016-04-25, kl. 14:30, Byggbod S:t Olovskolan TB ansvarar för fika 2016-05-16, kl. 14:30, Byggbod S:t Olovskolan JHL ansvarar för fika	Samtl.
4.3	Bygghandlingar	
4.3.1	Gällande bygghandlingar:	

- 9.1 Administrativa föreskrifter daterade 2015-09-25.
- 9.2 Allmänna förutsättningar.
- 11.1 Teknisk beskrivning mark upprättad av Mälark AB, daterad 2015-09-25 med senaste revidering 2015-11-30.
Ändrings- PM 1-Mark, daterat 2015-11-30
- 11.2 Byggnadsbeskrivning upprättad av Bygg Ark i Köping AB, daterad 2015-09-25 med senaste revidering 2016-03-29.
A-PM 1, daterat 2015-11-30
A-PM 2, daterat 2016-02-15
A-PM 3, daterat 2016-03-29
- 11.3 Rumsbeskrivning upprättad av Bygg Ark i Köping AB, daterad 2015-09-25 med senaste revidering 2015-11-30.
- 11.4 Beskrivning röranläggning upprättad av VVS Konsult Köping AB, daterad 2015-09-25 med senaste revidering 2016-02-09.
PM 1 Rör, daterat 2015-11-30
PM 2 Rör, daterat 2016-02-09
- 11.5 Beskrivning luftbehandlingsanläggning inkl. styr och övervakning (bilaga 1-5) upprättad VVS Konsult Köping AB, daterad 2015-09-25 med senaste revidering 2015-11-30.
PM 1 Luft, daterat 2015-11-30.
- 11.6 Beskrivning el- och teleinstallationer med bilagor armaturförteckning och centralspecifikationer upprättad av SN Elteknik AB, daterad 2015-09-25, med senaste revidering 2016-03-17.
PM E1, daterat 2015-11-30
PM E2, daterat 2016-03-17
- 11.7 Rambeskrivning transportsystem upprättad av SN Elteknik AB, daterad 2015-09-25, med senaste revidering 2015-11-30.
- 11.8 Färgsättningsbeskrivning upprättad av Bygg Ark i Köping AB, daterad 2015-09-25 med senaste revidering 2015-11-30.
A-PM 1, daterat 2015-11-30
- 11.9 Beskrivning solceller upprättad av Hentec VVS-Energikonsulten Mälardalen AB, daterad 2015-09-25 med senaste revidering 2015-11-30.
- 12.1 Markritningar enligt ritningsförteckning upprättad av Mälark AB, daterad 2015-09-25, med senaste revidering 2015-11-30.
Ändrings- PM 1-Mark, daterat 2015-11-30
- 12.2 Arkitekturritningar enligt ritningsförteckning upprättad av Bygg Ark i Köping AB, daterad 2015-09-25 med senaste revidering 2016-02-15.
A-PM 1, daterat 2015-11-30
- 12.3 Konstruktionsritningar enligt ritningsförteckning upprättad av Byggkonsult KNSS AB, daterad 2015-09-25 med senaste revidering 2016-04-01.
Ändrings- PM K2, daterat 2015-12-15
Ändrings- PM K3, daterat 2016-02-12

	Ändrings- PM K4, daterat 2016-03-15	
	Ändrings- PM K4, daterat 2016-04-01	
12.4	Ritningar röranläggning enligt ritningsförteckning upprättad av VVS Konsult Köping AB, daterad 2015-09-25 med senaste revidering 2015-11-30. PM Rör 1, daterat 2015-11-30.	
12.5	Ritningar luftbehandlingsanläggning enligt ritningsförteckning upprättad av VVS Konsult Köping AB, daterad 2015-09-25 med senaste ändring 2015-11-30. Luft PM 1, daterat 2015-11-30.	
12.6	EI- och teleritningar enligt ritningsförteckning upprättad av SN Elteknik AB, daterad 2015-09-25 med senaste revidering 2015-11-30. PM E1 EI, daterat 2015-11-30.	
13.1	Brandskyddsbeskrivning upprättad av Byggkonsult KNSS AB, daterad 2015-09-25, med senaste revidering 2015-11-30. Ändrings- PM B1, daterat 2015-11-30.	
13.2	Mall för arbetsmiljöplan daterad 2015-09-25.	
13.3	Materialinventering upprättad av Betongborrargruppen, daterad 2015-09-25, med senaste revidering 2015-11-30.	
13.4	Kontrollplan PBL upprättad av Byggkonsult KNSS AB, daterad 2015-09-25.	
13.5	Geoteknisk undersökning upprättad av VAP VA Projekt AB, daterad 2015-09-25.	
13.6	Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från bygplatser NSF 2004:15.	
13.7	ID06, Allmänna bestämmelser om legitimationsplikt och närvaroredovisning.	
1.3.2	Samtliga bygghandlingar finns på iBinder och samtliga entreprenörer är registrerade och har tillgång till dessa.	Samtl.
4.4	Tekniska frågor	
4.4.1	Mark	
1.4.1.2	Träd som ligger inom riskzonen att skadas vid entreprenaden förses med skydd.	BJ, MLu
2.4.1.3	Dagvattenledning från skolan är ritad Ø250 mm vilken ska anslutas i förbindelsepunkt Ø200 mm. Enligt BJ finns en gammal brunn med utgående ledning Ø110 mm. Utredds med Tekniska och VS-konstruktör.	MLu, BJ
	Möte 3: Ny servis för anslutning Ø200 dras av Tekniska kontoret.	
	Möte 4: Klart	

2.4.1.4	Situationsplaner mark och VA i dwg-format skickas till BJ. Möte 4: Klart	MLu
3.4.1.1	MLu har varit i kontakt med Bergsäker AB angående besiktning inför sprängningsarbeten. Bergsäker AB kan utföra besiktning senast v11 vilket innebär att sprängningsarbeten kan påbörjas tidigast v12. MLu kontaktar Grontmij för eventuell tidigare besiktning. KA skickar kontaktuppgifter till MLu. Möte 4: Sweco, Tomas Björkman, har anlåtats för utförande av besiktningar innan sprängningsarbeten påbörjas.	MLu
4.4.2	Bygg	
1.4.2.1	Föreskrivna mått på hiss innebär att märklasten höjs till 800 kg eller 10 personer. MLu kontrollerar last med konstruktör och el-konstruktör. Möte 4: Klart, ändringar el enligt PM E2, laster är kontrollerade och godkända av konstruktör.	MLu
3.4.2.1	Det finns ett utrymme under befintliga entrétrappan. Troligtvis en rest efter en tidigare rörreparation. Möte 4: Klart, bärande konstruktion för entrétrappan vilken är redovisad på ritning.	MA
3.4.2.2	Pelare på plan 1-3 del 1, ritning K20.1-101 - 301, måttsättning för placering saknas. MLu kontaktar konstruktör för måttsättning. Möte 4: Klart	MLu
3.4.2.3	Höjd mellan uk. bjl. och undertak på plan 3 del 3, ritning K20.1-303, kontrolleras mot installationer. MA och KG samordnar.	MA, KG
3.4.2.4	Detalj för igengjutning av uppsågad grundplatta ändras. MLu kontaktar konstruktör. Möte 4: Klart	MLu
4.4.2.1	Pelare på ritning K20.1-302, måttsättning för placering saknas. MLu kontaktar konstruktör för måttsättning.	MLu
4.4.2.2	Kaplängder på limträbalkar för entrétak och fläktrum redovisas av konstruktör.	MLu
4.4.2.3	Hur ska svanhalsar från skyddsrum utföras? Efter byggmöte 4 utförs platsbesök för redovisning av lösning av SR.	SR, MLu

4.4.2.4	Skyddsrumsdetaljer kan beställas hos Skyddsrumspanprodukter i Malmö eller tillverkas av smed. Detaljer ska hålla standard enligt MSB föreskrifter.	MA, TA
4.4.2.5	Skyddsrumsutrustning är flyttad till låst container. Inventering av utrustning sker vid obligatorisk skyddsrumsbesiktning. Utförs utanför gällande entreprenad.	KA
4.4.2.6	Utrymningskasun är på gaveln är riven vilken ska ersättas med ny.	MA, TA
4.4.2.7	Platsbesök för besiktning av ev. bom i puts på innerväggar utförs av Ove Eriksson, BKI. Deltagare MLu, MA och TA.	MLu, MA, TA
4.4.2.8	Gamla igenbyggnader av öppningar i betongvägg i källare rivs och ersätts med ny. MLu kontaktar Arkitekt för utförande.	MLu
4.4.2.9	Arkitekt kontaktas för fastställande av panel och sifferstandard i hiss.	MLu
4.4.2.10	Råspontpanel i yttertak kompletteras med spik 75x2,8.	MLu
4.4.2.11	MLu kontaktar Arkitekt angående kulör på fasadgaller TD6 och TD62.	MLu
4.4.3	Rör	
4.4.3.1	---	
4.4.4	Luftbehandling	
3.4.4.1	---	
4.4.5	Ei- och tele	
3.4.5.1	Eftersom Imtech har hand om brand- och inbrottslarm i fastigheten, fick de komma ut och stänga av larmen så att rivnings- och demonteringsarbetet kunde fortskrida.	KG
3.4.5.2	Siemens deltar på byggmöte 4. Möte 4: Klart	KG
4.4.5.1	Tvetydigheter i brandlarmshandlingar, MLu kontaktar Ei-projektör.	MLu
4.4.6	Solceller	
2.4.6.1	Konstruktören av solceller granskar upphandlad solcellsanläggning. Möte 3: KG skickar underlag till konstruktören för granskning. Möte 4: Handlingar skickade, MLu kontaktar konstruktören för kommentarer.	MLu MLu

4.5	Tidplan och resurser	
4.5.1	Arbetsstyrka: 4 Mark, 2 Riv, 12 Bygg	
4.6	Hinder och störningar	
3.6.1	Eventuellt kan besiktningsarbeten inför sprängningsarbeten försena bygget.	MA
4.6.1	I nuläget ca. 3 veckors försening p.g.a. sprängningsarbeten, saneringsarbeten och fyllningsmaterial i golven.	MA
4.7	Kvalitetssäkring/Miljö	
1.7.1	Kontrollansvarig PBL är Mats-Ola Bäckwall, Byggkonsult KNSS AB.	
1.7.2	Kontrollplan är beslutad av Stadsarkitektkontoret. Beslutad kontrollplan enligt PBL finns i iBinder under rubriken bygghandlingar. Resp. entreprenör upprättar omgående förslag till egenkontrollplaner. Egenkontrollplanerna ska finnas i pärm på arbetsplatskontoret så att de alltid är tillgängliga. Mats-Ola Bäckwall och Stig Eriksson svarar på frågor samt övervakar arbetet med egenkontrollplanerna.	Samtl. entr.
4.7.1	MLu kontaktar Mats-Ola Bäckwall för planering av platsbesök.	MLu
4.8	Arbetsmiljö	
1.8.1	Byggarbetsmiljösamordnare (BAS-U) är Magnus Alm.	MA
1.8.3	Arbetsmiljöplan enligt AFS 1999:3 "Byggnads och anläggningsarbete" ska upprättas innan byggstart. Resp. underentreprenör ska i den mån "arbeten med särskild risk" enl. AFS 1999:3 §11 förekommer överlämna föreskrifter härom till BAS U omgående så att arbetsmiljöplanen kan kompletteras med dessa.	Samtl. UE
1.8.5	Skyddsronder kommer att hållas var 14:e dag med start v05.	Samtl.
4.9	Ekonomi	
1.9.1	ÄTA-arbeten rapporteras på ÄTA-rapport enl. entreprenörens standarddokument. ÄTA-rapporter ska skickas via fråga/svar – funktionen i "Pärmen" till KA och MLu. ÄTA- arbeten ska regleras fortlöpande.	

1.9.2	Beställaren har fakturaadress enligt nedan: Köpings kommun Box 63 731 22 Köping Ref nr: 8311ka113	
4.10	Allmänna hjälpmedel och allmänna arbeten	
1.10.1	MLu skickar underlag till MA och VG för upprättande av APD-plan. Möte 2: APD-plan ska vara upprättad senast till möte 3. Möte 3: APD-plan läggs upp på iBinder.	MLu MA
1.10.3	Byggskylt placeras i slänten i hörnet av byggområdet. Möte 4: Klart	LR
2.10.1	Bygghiss monteras för bl.a. åtkomst till nya fläktrummen på vindsplan. Möte 4: Klart	TA, MA
2.10.2	KA kontaktar Tekniska kontoret för tillstånd för entreprenörer att nyttja parkering vid Pungbovägen. Möte 3: Tillstånd beviljat, parkering ska skyltas om. Möte 4: Klart	KA KA
4.10.1	Bodar på plats för 24 man.	MA
4.11	Myndigheter	
4.11.1	---	
4.12	Besiktningar	
1.12.2	Syn utöver pkt. 1.12.1 före påbörjande av entreprenad är inte aktuellt inom byggområdet. Om sprängningsarbeten blir aktuella ska syn inom närliggande område enligt de administrativa föreskrifterna (AFC.531) utföras.	
1.12.3	Besiktningar kommer att utföras som fortlöpande besiktning med besiktningsmän som beställaren utser. Besiktningsplan upprättas av beställaren.	MLu

4.12.1	Besiktning ska utföras på utförande av skyddsrum.	MLu
4.13	Administrativa frågor	
1.13.1	Redovisning av resp. underentreprenörer ska ske fortlöpande till KA och MLu. Aktuella underentreprenörer redovisas med namn, adress och organisationsnummer.	
2.13.2	Följande handlingar ska snarast översändas till KA och till MLu: Försäkringsbevis enl. AFC.54. Klart Förslag till betalningsplan enl. AFC.622. Klart Bevis om tecknad säkerhet enl. AFC.631. Klart Tidplan enl. AFC.41. Klart Kvalitets och miljöplaner enl. AFC.224. Ej klart	TA, MA, TR
3.13.1	Kontakter för Kone hissar läggs upp på iBinder, LR skickar uppgifter till MLu. Möte 4: Klart	MLu
3.13.2	Leveransadress till byggområdet: Pungbovägen 4 731 41 Köping	Samtl.
4.13.1	Anna-Karin Nykvist, ABM, läggs upp på iBinder.	MLu
4.13.2	Lena Mårtensson, Digitala dokument, läggs upp på iBinder.	MLu

4.14 Övriga frågor

3.14.1 Diskmaskin märkt "Skall sparas" ska hämtas av vaktmästaren.

MA

**Möte 4:
Klart**

4.14.1 Orgel i skyddsrum ska kastas.

MA

Köping dag som ovan

Morten Lund
Vid protokollet

Protokoll

Sammanträde
Byggmöte nr 17

Projekt
Kv. Hjortronet 2, Köping
Nybyggnad av förskola

Uppdrags nr
 6-14010

Datum
 2016-04-11

Närvarande	Från	Förkortning
Kari Anttila	Köpings kommun	KA
Ove Eriksson	BKI Byggkvalitetinstitutet	OE
Stig Eriksson	Köpings Bostads AB	SE
Lars Ryström	H.A. Stålbygg AB	LR
Michael Vrbanc	H.A. Stålbygg AB	MV
Victor Gunnarsson	H.A. Stålbygg AB	VG
Jan-Håkan Lindström	Arboga Kungsör Plåt AB	JHL
Kristoffer Göransson	ACDC Elektro AB	KG
Tommy Bergqvist	Infjärdens Värme AB	TB
Bengt Jonsson	AB Markentreprenader	BJ
Alf Kruse	Byggkonsult KNSS AB	AK

Delges
 Samtliga deltagare som är registrerade i "Pärmen".

Förklaring

Protokollets punkter numreras i en löpande nummerserie uppbyggd enligt följande: Första siffran anger vid vilket möte som punkten första gången togs upp vid. Andra siffran anger vilken kategori som frågan tillhör (t.ex. 3 för bygghandlingar, 4 för tekniska frågor, 5 för tidplan och resurser osv.).

Om nummerserien består av fyra siffror (förekommer enbart under tekniska frågor) anger tredje siffran vilket teknikområde som frågan tillhör (t.ex. 1 för mark, 2 för bygg, 3 för rör osv.).

Sista siffran anges löpande och startar med 1 vid resp. byggmöte.

Exempel: **2.4.6.3**:

- 2 anger att frågan togs upp första gången vid möte 2.
- 4 att frågan är en teknisk fråga.
- 6 att frågan handlar om fuktskydd.
- 3 att frågan har löpnummer 3.

Punkterna står kvar i protokollen med ursprunglig numrering tills de är lösta, varvid anges t.ex. "Klart vid möte 2!" Frågan tas då bort från protokoll från möte nr 3.

På förekommen anledning förtydligas ändringar från föregående protokoll ytterligare genom att ändringen / kompletteringen markeras med **Fet stil**.

Punkt nr	Text	Åtg av / Ansvarig
17.1	Godkännande av föregående protokoll	
17.1.1	Protokollet godkänns utan anmärkning.	
17.2	Nästa möte	
17.2.1	Inga ytterligare byggmöten är planerade.	Samtl.
17.3	Bygghandlingar	
17.3.1	Gällande bygghandlingar:	
9.1	Administrativa föreskrifter daterade 2014-10-31.	
9.2	Allmänna förutsättningar.	
11.1	Teknisk beskrivning mark upprättad av Mälark AB, daterad 2014-10-31 med senaste revidering 2015-01-30.	
11.2	Byggnadsbeskrivning upprättad av Bygg Ark i Köping AB, daterad 2014-10-31 med senaste revidering 2015-01-30.	
11.3	Rumsbeskrivning upprättad av Bygg Ark i Köping AB, daterad 2014-10-31 med senaste revidering 2015-01-30.	
11.4	Beskrivning röranläggning upprättad av VVS Konsult Köping AB, daterad 2014-10-31 med senaste revidering 2015-01-30.	
11.5	Beskrivning luftbehandlingsanläggning inkl. styr och övervakning (bilaga 1-5) upprättad Projektengagemang VVS AB, daterad 2014-10-31 med senaste revidering 2015-11-19.	
11.6	Beskrivning el- och teleinstallationer med bilagor armaturförteckning och centralspecifikationer upprättad av SN Elteknik AB, daterad 2014-10-31, med senaste revidering 2015-01-30.	
11.7	Beskrivning storkök upprättad av Bygg Ark i Köping AB, daterad 2014-10-31 med senaste revidering 2015-01-30.	
11.8	Färgsättningsbeskrivning upprättad av Bygg Ark i Köping AB, daterad 2014-10-31 med senaste revidering 2015-01-30.	
12.1	Markritningar enligt ritningsförteckning upprättad av Mälark AB, daterad 2015-01-30, med senaste revidering 2016-02-18. Ändrings- PM 1-Mark, daterat 2015-01-30. Ändrings- PM 2-Mark, daterat 2015-06-24. Ändrings- PM 3-Mark, daterat 2016-12-18.	

- 12.2 Arkitektritningar enligt ritningsförteckning upprättad av Bygg Ark i Köping AB, daterad 2014-10-31 med senaste revidering 2015-10-06.
- A-PM 1, daterat 2015-01-30.
  - A-PM 2, daterat 2015-06-17.
  - A-PM 3, daterat 2015-07-02.
  - A-PM 4, daterat 2015-08-20.
  - A-PM 5, daterat 2015-09-16.
  - A-PM 6, daterat 2015-10-06.
  - A-PM 7, daterat 2016-02-26.
- 12.3 Konstruktionsritningar enligt ritningsförteckning upprättad av Byggkonsult KNSS AB, daterad 2014-01-31 med senaste revidering 2015-11-03.
- Ändrings- PM K1, daterat 2015-01-30.
  - Ändrings- PM K2, daterat 2015-04-21.
  - Ändrings- PM K3, daterat 2015-11-03.
- 12.4 Ritningar röranläggning enligt ritningsförteckning upprättad av VVS Konsult Köping AB, daterad 2014-10-31 med senaste revidering 2015-01-30.
- PM Rör 1, daterat 2015-01-30.
- 12.5 Ritningar luftbehandlingsanläggning enligt ritningsförteckning upprättad av Projektengagemang VVS AB, daterad 2014-10-31 med senaste ändring 2015-11-19.
- Luft PM 1, daterat 2015-01-30.
  - Luft PM 2, daterat 2015-11-19.
- 12.6 EI- och teleritningar enligt ritningsförteckning upprättad av SN Elteknik AB, daterad 2014-10-31 med senaste revidering 2016-03-09.
- PM E1 EI, daterat 2015-01-30.
  - PM E2 EI, daterat 2015-06-23.
  - PM E3 EI, daterat 2015-07-02.
  - PM E4 EI, daterat 2015-10-30.
  - PM E5 EI, daterat 2015-12-22.
  - PM E6 EI, daterat 2016-03-09.
- 13.1 Brandskyddsbeskrivning upprättad av Byggkonsult KNSS AB, daterad 2014-10-31, med senaste revidering 2015-01-30.
- Ändrings- PM B1, daterat 2015-01-30.
- 13.2 Mall för arbetsmiljöplan daterad 2014-10-31.
- 13.3 Kontrollplan PBL upprättad av BKI Byggkvalitetinstitutet AB, daterad 2015-02-19.
- 13.4 Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser NSF 2004:15.
- 13.5 ID06, Allmänna bestämmelser om legitimationsplikt och närvaroredovisning.
- 13.6 Geoteknisk undersökning upprättad av VAP VA Projekt AB, daterad 2013-09-18.

17.4 Tekniska frågor

17.4.1 Mark

11.4.1.1 Slänt nedanför parkeringsplatsen avslutas med "svackdike" mot cykelbanan så att vatten inte rinner ut på denna. BJ

13.4.1.1 BJ påtalade att förbindelsepunkten för spillvatten som har dimension $\varnothing 110$ mm bör bytas innan arbeten med asfalt och kantsten utförs. AK kontaktar Tekniska kontoret.
Vid möte 14 har AK varit i kontakt med Dennis Fasth i frågan. AK kontaktar Tomas Hahre på Tekniska kontoret som nu är handläggare.
Vid möte 15 är kontakt upprättad. BJ samordnar arbetet direkt med Tomas Hahre.
Vid möte 16 är tjältning utförd och grävning kommer att utföras med början under morgondagen (15 mars).
Klart vid möte 17!

16.4.1.1 Beslutades att ramp vid lastkaj utförs enligt skiss från Bo Karlsson daterad 2016-03-10. BJ
Vid möte 17 pågår arbete.

17.4.2 Bygg

15.4.2.1 Hörnskydd med 60° vinkel utförda i björk finns inte på "hyllan". Beslutades att ersätta de aktuella hörnskydden med dito i lackerad plåt i kulör lika väggkulören. Vid möte 16 beslutades att hörnskydd tillverkas av 1,5 mm lackerad plåt. Listerna utförs ca 2,0 m långa.
Vid möte 17 har hörnskydd av rostfri plåt monterats. Beslutades att de monterade hörnskydden kan godkännas.

16.4.2.1 MA meddelade att det pga. oklarheter vid utformningen av mötet mellan gavelsprång och takfot gått åt fler beklädnadsskivor. Då leveranstiden är lång kan några skivor återstå att montera vid slutbesiktningen.
Vid möte 17 meddelade VG att skivorna kommer att levereras under vecka 17.

17.4.2.1 I samband med förbesiktning av tak och fasader har konstaterats att fönsterbleck i burspråk och utbyggnader beklädda med skivor i några fall får kvarstående vatten, vilket inte är acceptabelt. Enligt AMA Hus skall fönsterbleck luta 1:4 (14 grader). VG/JHL

17.4.2.2 LR konstaterade att en dörr till personal-WC har blivit felbeställd. Ny dörr är beställd. VG/LR

17.4.3 Rör

15.4.3.1 Beröringsfria tvättställsblandare i personal Wc 3:102 och 6:105 samt i kök1:116 saknar el- kanalisation och kablage. Beslutades att i kök 1.116 komplettera med VP- rör i vägg medan i personal Wc 3:102 och 6:105 ersätta föreskriven blandare med tvättställsblandare med spak.
Klart vid möte 17! TB/KG

- 15.4.3.2 Vattenlås Rwc/D 2:110, 4:108, 5:108 och 7:110 hamnar för lågt under tvättstället för rullstol. Utredds om vattenlås kan monteras närmare vägg.
Vid möte 17 visade TB en katalogsida med lågbyggt vattenlås utfört av kromad plast. Beslutades att sådana monteras i de aktuella rummen.
- 17.4.4 Luftbehandling**
- 17.4.4.1 **I samband med montaget av den biologiska rengöringsutrustningen (Bioteria VENT BioSystem IX3000) för storkökets filter och imkanal har det framkommit att doseringsutrustningen skall vara vattenansluten. I det aktuella fläktrummet finns en avsättning utförd för tillfällig vattenförsörjning. Beslutades att avsättningen dras fram till reningsutrustningen.**
- 17.4.5 EI- och tele**
- 15.4.5.1 Vid anslutning av inkommande kablar i serviscentralen har det visat sig att inkommande kabel enbart har fyra ledare i stället för fem som centralen är byggd för. Vidare är serviskabeln utförd som två kablar om vardera 125A och inte en 250A kabel som redovisas på centralredovisning.
KG utför arbete och redovisar ÄTA- kostnad.
Vid möte 16 är arbete utfört men ÄTA- kostnad ännu inte redovisad.
Klart vid möte 17!
- 15.4.5.2 Förbesiktning av brandlarm har ägt rum varvid konstaterats en rad fel avseende detektorers placering och typ av kabel. Frågan utreds i samråd med projektör och entreprenör.
Vid möte 16 är frågan utredd och ändringar redovisade i PM E6 EI beställda.
Klart vid möte 17!
- 15.4.5.3 KG meddelade att en adressenhet saknas för styrskap AS1 i fläktrum 1:129. KG utför arbete och redovisar ÄTA- kostnad.
Klart vid möte 17!
- 15.4.5.4 Till torkskåp i groventré 2:101, 4:101, 5:101 och 7:101 har enfasanslutningar projekterats trots att skåpen skall vara anslutna med trefas. Till torkskåp i 6:104 tvätt saknas elanslutning helt.
KG utför arbete och redovisar ÄTA- kostnad.
Vid möte 16 är arbete utfört men ÄTA- kostnad ännu inte redovisad.
Klart vid möte 17!
- 15.4.5.5 Enligt KG saknas kanalisation för hörselslinga i 1:122 matsal. Efter kontroll av ritningar kan konstateras att kanalisation finns redovisad på ritningar E64.6-111 - 113.
Klart vid möte 17!
- 15.4.5.6 Belysning skall programmeras i samråd med verksamheten (Marika Söderqvist).
Vid möte 17 meddelade KG att möte för genomgång av programmering är bokad torsdagen den 14 april.
- 15.4.5.7 SE kontaktar Peter Blomkvist på IT- avdelningen angående anslutning av fiberkabel.
Klart vid möte 16!

- 16.4.5.1 I kök 1:116 har två apparatdosor monterats för högt. Beslutades att kabel dras bakom väggskåp och utanpåliggande uttag monteras dikt mot skåpets undersida. Doslock monteras i överskåp. KG
- 16.4.5.2 Föreskriven armatur L2 kan monteras antingen under eller över bärverket. Beslutades att montera armaturer över bärverket i enlighet med ritning A43.1-131.
Klart vid möte 17!
- 17.4.5.1 En befintlig belysningsarmatur har demonterats i samband med att arbetsplatsen etablerades. Beslutades att stolpe och armatur återmonteras. KG
- 17.4.5.2 I renseri kök 1:112 saknas termostat för golvvärme. Beslutades att termostat i varumottagning 1:110 även får styra slingan i renseriet. KG
- 17.4.5.3 KG meddelade att det saknas 8 st Helvar ingångsenheter mini saknas på belysningar. KG har tilläggsbeställt dessa. KG
- 17.4.5.4 KG förser SE med larmöverföringsblankett för brandlarm under morgondagen (2016-04-12). KG
- 17.4.5.5 B-anmärkning angående ytterligare larmdon från RWC placerade i passager utanför kapprum tilläggs beställs. KG
- 17.4.6 Fuktskydd
- 17.4.6.1 ---
- 17.5 Tidplan och resurser
- 17.5.1 Vid avstämning av tidplan daterad 2015-11-10 med senaste revidering 2016-03-01 (uppdaterad tidplan) konstaterades att arbetena ligger i fas med denna.
- 17.5.2 Pågående arbeten: Kompletteringsarbeten avseende bygg och installationer. Montage av lekutrustning och kantsten samt justeringsarbeten.
- 17.5.3 Arbetsstyrka: 2 bygg, 4 el + 1 praktikanter, 1 rör, 1 plåtslagare, 2 målare, 2 undertaksmontörer och 6 mark.
- 17.6 Hinder och störningar
- 17.6.1 Inga hinder föreligger.
- 17.7 Kvalitetssäkring / Miljö
- 17.7.1 ----

17.8	Arbetsmiljö	
1.8.4	Skyddsronder kommer att hållas var 14:e dag. Tidpunkt meddelas senare. Vid möte 2 beslutades att skyddsronder hålls fredagar jämna veckor med början torsdagen!! den 30 april. Tidpunkt på dagen meddelas av TA. Vid möte 3 beslutades att skyddsronder hålls fredagar ojämna veckor, kl. 09.30. Vid möte 4 beslutades att protokoll från skyddsronder läggs ut i "Pärmen".	Samtl. MA
17.9	Ekonomi	
17.9.1	AK ombesörjer att ÅTA- rapport 39, 40, 41 och 42 beställs.	AK
17.10	Allmänna hjälpmedel och allmänna arbeten	
17.10.1	----	
17.11	Myndigheter	
16.11.1	Vid mötet återstår enbart slutsamråd. OE upprättar lista över handlingar som skall finnas framme vid slutsamrådet och lägger ut denna på anslagstavlan i "Pärmen". Vid möte 17 påminde OE om att handlingar enligt ovan skall finnas vid slutsamrådet.	Samtl. entr.
17.12	Besiktningar	
17.12.1	Lista med besiktningstider med senaste revidering 2016-04-08 finns utlagd i "Pärmen" under fliken besiktning/förbesiktning.	Samtl. entr.
17.13	Administrativa frågor	
17.13.1	----	
17.14	Övriga frågor	
9.14.1	Elundsskolans rektor Roland Andersson närvarade inledningsvis vid mötet för att informera sig om hur byggtrafiken är tänkt att fungera då det förekommit trafik förbi huvudentrén till musikskolan och förskolor i Pungbovägens förlängning. Byggtrafiken är från början planerad att ske via kv. Loke (Holmens bilvård, Servus och Köpings Bostads AB) vilket också sker till allra största delen. Problem uppstår dock vid materialtransporter med lastbil med tillhörande släp då det inte är möjligt att köra in på byggområdet, vända och köra ut igen. Inledningsvis lossades bil med släp ute på Östanåsgatan vilket medförde stora hinder för gatutrafiken. Lastbil med tillhörande släp har vid ca 10 tillfällen körts in via Folkets Parkvägen och Pungbovägen och efter lossning körts ut via kv. Loke. Beslutades att under förutsättning att transporten följs av vakt så kan denna transportväg användas även i fortsättningen.	Samtl. entr.

16.14.1	CE-märkning skall utföras i omfattning enligt de administrativa föreskrifterna punkt AFC.1851. Vid möte 17 meddelade KG att Roberthsons Styr AB anlitas för CE-märkning.	MA
17.14.1	Roberthsons Styr AB kommer att leda den samordnade provningen. Provningen äger rum kl. 08.00 tisdagen den 19 april. Vid provningen ska även KBAB:s driftpersonal delta. SE kallar berörda hos KBAB.	Berörda entr.
17.14.2	Täthetsprovning av byggnadens klimatskärm kommer att utföras torsdagen den 28 april. Tidpunkt på dagen meddelas senare.	MA/VG
17.14.3	SE och AK upprättar plan för information till förskole-, drift-, köks- och städpersonal under den senare delen av maj månad.	SE/AK

Köping dag som ovan

Alf Kruse
Vid protokollet